

GLASILO
DELOVNEGA KOLEKTIVA
BOMBAŽNE PREDILNICE
IN TKALNICE TRŽIČ

Tržiški
tekstilca

L e t o XII. junij 1971

Številka : 6

Glasiilo ureja uredniški odbor:

Jože Zupan ing., Lori Jaklič,
Marjan Herak, Slavko Teran, Metod
Ahačič, Miro Mandelj, Franci
Šarabon in Roman Planinc.

Glavni in odgovorni urednik:

Stojan Saje.

Izhaja vsak mesec v nakladi
1500 izvodov.

Tiska tiskarna Delavske univerze
"Tomo Brejč" v Kranju.

OB 4. juliju, DNEVU BORCA in 22. juliju,
TRIDESETLETNICI VSTAJE
SLOVENSKEGA NARODA, ISKRENO ČESTITAMO VSEM ČLANOM
ZVEZE BORCEV !

SPOMINJAMO SE TUDI TISTIH, KI SO DAROVALI SVOJA
ŽIVLJENJA ZA SVOBODO IN NAPREDNE CILJE.

Družbeno politične organizacije,
semoupravni organi,
uprava podjetja,
uredništvo Tržiškega tekstilca.

Družbeni dogovor in samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov

I

Skupščina SR Slovenije je 10. februarja sprejela zakon o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju o merilih za usmerjanje delitve dohodka in osebnih dohodkov, ki teži k določenemu usmerjanju delitve dohodka in osebnih dohodkov. Ugotavlja se, da imajo osebni dohodki v sedanji obliki precejšen vpliv na strokovna inflacijska gibanja, ki so spremljevalec temeljnih neravnovesij v gospodarstvu. Stihijsko zasnovana delitev dohodka in osebnih dohodkov kot izključena in nedotakljiva pravica kolektivov se mora v sedanjem obdobju ekonomske, socialne in politične narave ustrezno uskladiti.

V tem zakonu se poudarjajo načela, da naj se delitvena razmerja določajo na podlagi delovne produktivnosti in poslovnega uspeha, da naj se v samoupravnih sporazumih določi najnižji in najvišji osebni dohodek ter s tem prepreči prekoračenja, ki imajo večjo negativno socialno politično težo, kot pa ekonomski pomen.

Pri delitvi osebnih dohodkov ne smejo prevladovati samo vidiki koristi delovne organizacije. Pri neusklajenem vrednotenju delovnih mest oziroma poklicev prihaja v praksi do odnosov, ki ne ustrezajo znanemu načelu, naj pripada za dela enake intenzivnosti enako

plačilo. Prav ta neskladja v delitvi osebnih dohodkov terjajo samoupravno sporazumevanje ne samo organizirano, ampak deloma tudi družbeno nadzirano.

Samoupravni sporazumi niso namenjeni k nekemu izenačevanju v delitvi osebnih dohodkov, temveč zato, da se v praksi uveljavijo takšni delitveni sistemi, ki zagotavljajo znotraj delovnih organizacij in zlasti med njimi v delitvi samo tolikšne razlike, kakršne izvirajo iz razlik v pogojih, zahtevnosti in storilnosti dela, v doseženih rezultatih dela, ustreznih poslovnih uspehih ter reprodukcijske sposobnosti in akumulativnosti. S samoupravnimi sporazumi je treba ustvariti osnove za usklajeno vrednotenje

delovnih mest ali poklicev. Med osebnimi dohodki delavcev istih ali sorodnih izobrazbenih ali poklicnih skupin naj bi bila odstopanja le zaradi razlik v storilnosti dela in v delovnih pogojih.

V zakonu so predvidena za primer izplačil prek dogovorjenega obsega tudi ekonomske sankcije. Kdor bi torej hotel izplačati večja sredstva za osebno porabo kot bo to določeno s samoupravnim sporazumom oziroma družbenim dogovorom, bo to lahko storil pod pogojem, da plača

prispevek v sklad skupnih rezerv, ki se s prekoračenjem prek dogovorjenih izplačil naglo veča.

Za delovno organizacijo, ki ne bo mogla izplačati najnižjo mejo, ki jih določa samoupravni sporazum oziroma družbeni dogovor, pa bo pomenilo, da z gospodarjenjem nekaj ni v redu in bo potrebna v takem primeru družbena intervencija v obliki družbenih investicij, sanacij in v skrajnem primeru tudi likvidacija podjetja.

II.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije in Gospodarske zbornice SR Slovenije je 28. maja sprejela splošni družbeni dogovor, ki vsebuje načela in merila za presojo skladnosti samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v gospodarskih organizacijah. Splošni družbeni dogovor je namenjen predvsem presoji ali so samoupravni sporazumi skladni z zakonom tako, da jih je mogoče registrirati kot zakonite in pravno veljavne.

Podpisniki tega dogovora soglašajo, da naj bi najnižji dohodek za normalni delovni uspeh v polnem delovnem času znašal 800,- dinarjev netto na mesec, navišji dogovorjeni osebni dohodek za normalni delovni uspeh v polnem delovnem času pa 6.000,- din netto (odvisno od velikosti delovne organizacije, ustvarjenega dohodka na zaposlenega in v odnosu do povprečnega osebnega dohodka doseženega v delovni organizaciji.

Podpisniki tega dogovora soglašajo, da so lahko najvišji zneski za financiranje skupnih potreb delavcev tile:

- do 600,- din netto letno na zaposlenega za regres za letni dopust; ta sredstva vključujejo tudi regresiranje oskrbnega dne v počitniškem domu;
- do 50,- din netto mesečno na zaposlenega delavca za regresiranje prehrane; ta znesek se ne sme izplačati v gotovini posamezniku.

Podpisniki tega dogovora soglašajo, da ni mogoče verificirati samoupravnih sporazumov, če le ti določajo večje zneske osebnih prejemkov, ki bremenijo materialne stroške in sicer:

- polna višina dnevnice za potovanje v Jugoslaviji, največ do 80 dinarjev in stroški za prenočevanje po predloženem računu;
- dnevnice za potovanje v inozemstvo v višini določeni s podpisom veljavnim za upravne organe;
- povračilo za uporabo lastnega vozila v službene namene netto 0,90 dinarjev za dejanske prevoženi kilometer, s čemer se izloča obračun pavšala;
- povračilo zaradi zvišanja stroškov za ločeno življenje, največ do netto 500 dinarjev na mesec.

Služba družbenega knjigovodstva bo morala predlagati delovno organizacijo, ki ne more izplačevati osebnih dohodkov po dogovoru in

izloča za razširitev materialne osnove manj sredstev kot bi jih po merilih iz samoupravnega sporazuma, najkasneje ob pregledu zaključnega računa pristojni občinski skupščini v obravnavo in sklepenje.

V svojih poročilih bo centrala službe družbenega knjigovodstva poimensko navedla vse tiste delovne organizacije, ki kršijo samoupravne sporazume oziroma določila splošnega družbenega dogovora in navedla tudi podatke, koliko se morale vplačati v republiški sklad skupnih rezerv.

III.

Na podlagi priporočila Sveta za tekstilno, usnjarsko in obutveno industrijo republiškega odbora sindikata delavcev industrije in rudarstva sta izvršni odbor Poslovnega združenja in odbor za tekstilno industrijo Gospodarske zbornice Slovenije sprejela sklep, da se za celotno tekstilno industrijo podpiše tri samoupravne sporazume in da naj bo predlagatelj sporazumov Poslovno združenje tekstilne industrije, pri čemer naj bo poleg tega še organizator pripravljanih del in koordinator pri opravljanju sporazumskih poslov med tovarnami in sporazumskimi komisijami.

Udeleženci teh samoupravnih sporazumov so:

1. kombinati, solo predilnice, tkalnice in oplemenitilnice;
2. konfekcijska podjetja;
3. trikotažna podjetja.

Bombažna predilnica in tkalnica Tržič je s sklepom delavskega sveta, dne 28.4. 1971, pristopila k prvi grupi samoupravnega sporazuma, v kateri je 37 delovnih organizacij. Kot predstavnika BPT sta bila v sporazumsko delovno grupo določena tov. Rudi Berlot in Rudi Ahačič.

Sporazumske delovne grupe kombinatov, solo predilnic, tkalnic in oplemenitilnic so na Poslovnem združenju tekstilne industrije v Ljubljani, 11. maja letos izvolili 16-člansko sporazumsko komisijo s predsednikom Francem Kragelj iz Tovarne dekorativnih tkanin v Ljubljani. Predstavniki podjetij sporazumskih delovnih grup so bili zadolženi, da do 1.6. 1971 dostavijo sporazumski komisiji seznam podatkov, potrebnih za izdelavo predloga samoupravnega sporazuma.

BPT je v dogovorjenem roku odposlala sporazumski komisiji zahtevane podatke. Ko bo predlog

samoupravnega sporazuma izdelan, bo poslan vsem delovnim organizacijam - udeleženkam samoupravnega sporazumevanja v obravnavo.

Na podlagi zbranih pripomb in predlogov, ko pripravila sporazumska komisija predlog samoupravnega sporazuma in ga poslala vsem delovnim organizacijam udeleženkam sporazumevanja in pristojnemu organu sindikata v potrditev. Samoupravni sporazum bo sprejet, če ga bodo udeleženke sporazumevanja sprejele v enakem besedilu.

O vsebini samoupravnega sporazuma in nadaljnjem postopku dela pri samoupravnem sporazumevanju, bomo delovni kolektiv obveščali v TRŽIŠKEM TEKSTILCU.

R. A.

Sklenili so ...

Dne 9. junija je bila 15. redna seja delavskega sveta. Naslednji sestavek je povzetek zapisnika in v njem navajamo najvažnejše sklepe. Najprej se bili pregledani in potrjeni sklepi prejšnje seje.

Sledile so volitve člana za Skupščino skupnosti zdravstvenega zavarovanja, ker je potekla mandatna doba prejšnjemu članu, tovarišu Rudiju Berlotu. Na novo je bil izvoljen tovariš Janez Laibacher.

Pod naslednjo točko dnevnega reda je bilo podano poročilo o delu zdravstvene službe v BPT za leto 1970.

V skladu z uredbo o spremembi dela kratkoročnih kreditov bank in gospodarskih organizacij v dolgoročni kredit za obratna sredstva (Uradni list SFRJ št. 11/71, št. 19/71) spremenijo poslovne banke kredite gospodarskih organizacij na njihovo zahtevo.

Delavski svet se strinja z najetjem naslednjih dolgoročnih kreditov:

- pri Gorenjski kreditni banki podr. Tržič
din 4,482,000.-
za odplačilno dobo 25 let in 4% obrestno mero. Prvi obrok zapade v plačilo 15.3.1974.
- pri Gorenjski kreditni banki podr. Tržič
din 634.000.-
za odplačilno dobo 7 let in 8% obrestno mero. Prvi obrok zapade v plačilo 31.5.1972
- pri Gorenjski kreditni banki podr. Tržič
din 1,539.000.-
za odplačilno dobo 25 let in 4% obrestno mero. Prvi obrok zapade v plačilo 15.3.1974.
- pri Jugoslovanski banki za zunanje trgovino Ljubljana
din 2,300.000.-

z odplačilno dobo 25 let in 4% obrestno mero. Prvi obrok zapade v plačilo 15.3.1974 in

- najetjem kredita, katerega bo možno dobiti za sredstva Matreza kreditiranega direktno s strani Narodne banke za uvoz bombaža (cca 12,810.000 din).

Nadalje je bilo sklenjeno, da se spremeni 35. člen pravilnika o delitvi stanovanj in kreditov za gradnjo ter odkup stanovanj, ki se glasi:

"Član kolektiva lahko v naslednjih dveh letih ponovno vloži prošnjo za dodelitev kredita, če v prvem kreditu ni dosegel maksimalne meje, določene v 31. členu".

Na novo se glasi:

"Član kolektiva lahko v naslednjih letih ponovno vloži prošnjo za dodelitev kredita, če odobreni kredit ni dosegel maksimalne meje, določene v 31. členu. Vrednost kredita, odobrenega v prejšnjih letih, se v tem primeru vskladi s spremembami cen gradbenega materiala." Ta sprememba seže nazaj do leta 1967.

Odbor za organizacijo dela in delitev dohodka je predlagal spremembo višine osebnega dohodka pripravnikom v členu 52 "Pravilnika o delitvi osebnega dohodka":

- pripravniki s srednjo strokovno izobrazbo od 850 na 950 din
- pripravniki z višjo strokovno izobrazbo od 950 na 1.200 din
- pripravniki z visoko strokovno izobrazbo od 1.200 na 1.500 din

Ta sklep je bil soglasno sprejet.

Delavski svet ni sprejel predloga Tovarniškega odbora sindikalne podružnice BPT o drugačni delitvi zvišanih osebnih dohodkih in ostane v veljavi sklep prejšnje seje o zvišanju v vrednosti točke za 5 % v maju in 5 % v juniju (maj skupaj 10 %, junij skupaj 15 %).

Sprejet pa je bil predlog Tovarniškega odbora sindikalne podružnice BPT za izplačilo regresa v letu 1971.

Za mesec julij je delavski svet odobril nadaljne zvišanje vrednosti točke še za 5% (skupaj julij 20 %).

Delavskemu svetu je bila posredovana informacija o povečevanju obrata konfekcije. V Tržiču in okolici praktično ni nezaposlenih ljudi in tako se ne more računati na priliv delavcev v morebitni povečani obrat znotraj BPT. Zaradi tega tekoče razprave o ustanovitvi obrata izven okvirov tržiške občine.

Urednik T.T.

OBRAČUN -

izplačilo regresa za dopust 1971

Na podlagi sklepa 15. redne seje delavskega sveta podjetja z dne 9. junija 1971 obveščamo kolektiv o izplačilu regresa za dopust 1971.

Regres bo izplačan v breme sklada skupne porabe za leto 1971 in sicer sledečim:

- delavcem BPT v rednem delovnem razmerju
- vajencem BPT
- delavcem na rehabilitaciji
- delavcem v rednem delovnem razmerju - osebnju Počitniškega doma Poreč
- pripravnikom

Obračun se je izvršil pod sledečimi pogoji:

- Regres prejmejo vsi imenovani, ki so v rednem delovnem razmerju na dan 16.6.1971 v obratu, v katerem se sedaj nahajajo.
- Ob morebitnem izstopu pred 31.12.1971 se regres vrne za vsak mesec a 30,- din in se vplača v socialni sklad. Pri tem so izjeme upokojitve v času od 16.VI. do 31.XII. 1971.

- Delavci o odpovednem roku nimajo pravice do regresa. Višina regresa za leto 1971 znaša din 365,- netto na zaposlenega.

Regres je izplačan na osnovi hranilne knjižice s tem, da je vsak upravičenec prejel na svoje ime izstavljeno hranilno knjižico, s katero je možen dvig kadarkoli na vseh podružnicah Gorenjske kreditne banke in vseh poštah na Gorenjskem. Ta hranilna vloga, t.j. regres, se obrestuje kakor vse ostale hranilne vloge s 6%. Pri tem še obveščamo člane kolektiva, da se lahko dvigne din 360,- medtem ko din 5,- ostane kot stalna vloga na hranilni knjižici. (V ta namen je teh 5,- din tudi obračunanih).

Delavski svet podjetja se je odločil za izplačilo regresa za dopust preko hranilnih knjižic predvsem iz sledečih razlogov:

- Ker podjetju primanjkuje obratnih sredstev, obstoji možnost kreditiranja izplačil osebnih dohodkov s strani Gorenjske kreditne banke.

- Vse hranilne vloge se obrestujejo s 6% obresti kar predstavlja določeno povečanje vsote denarja na hranilni knjižici slehernega delavca.

- Ker je izplačilo regresa dano namenoma za koriščenje letnega dopusta, vloga na hranilni knjižici vsakemu delavcu predstavlja tako rekoč neka rezervirana sredstva, ki naj bi jih izkoristil za svoj letni dopust.

- Izplačilo regresa za dopust preko hranilnih knjižic naj bi bil začetek izplačevanja osebnih dohodkov v tej obliki. O nadaljnem prehodu izplačevanja preko hranilnih knjižic pa bodo delavski svet podjetja in člani kolektiva še posebej odločali.

Finančni sektor

Proizvodnja v maju

I. OSNOVNI MATERIAL

Predilnica

Oskrba s surovinami - bombažem in modalnimi vlakni je bila v redu, tako v pogledu količin kot tudi kakovosti in ni povzročala nobenih težav v proizvodnji. Povprečna kakovost nabavljenega bombaža je bila v primerjavi s prejšnjimi meseci precej boljša, kar se je odražalo tudi na kakovosti preje predvsem v trdnosti. Zato je vodstvo obrata preizkušalo možnost, da bi se številne preje, ki jih je doslej izdelovalo iz rumene mešanice in bele mešanice, izdelovalo iz ene skupne mešanice, kar bi poenostavilo proizvodnjo. Vendar se za to ni odločilo, ker ni jamstva, da bi bila oskrba s takimi surovinami zagotovljena za daljše obdobje. Število menjav na strojih je bilo v primerjavi s prejšnjimi obdobji minimalno, ker zaradi sorazmerne velikih zalog preje le-te niso bile potrebne.

Tkalnica:

Količinska oskrba s prejo je bila dobra in ni povzročala težav v proizvodnji. Problematično je bilo le krotovičenje preje za votek iz BD predilnikov, ki je povzročala vozle v tkanini in pa pojavi čiste bombažne sestavine v preji Nm 34 Koplou, kar je vrjetno posledica nepazljivega mešanja na raztezalkah. Zaradi tega je bilo nekaj kosov surovih tkanin uvrščenih v III. kakovostni razred.

Oplemenitilnica:

Čeprav so se zaloge surovih tkanin v prejšnjih mesecih precej zmanjšale (na 500 - 600.000 t.m.), je bilo v maju še vedno dovolj tkanin za nemoteno proizvodnjo, zlasti še, ker je bilo hkrati tudi povpraševanje po belilniških uslugah drugim podjetjem. Razen tega je bilo v maju preadjustiranih okrog 77.000 m kupljenih

Delavka pri sortiranju ocvk

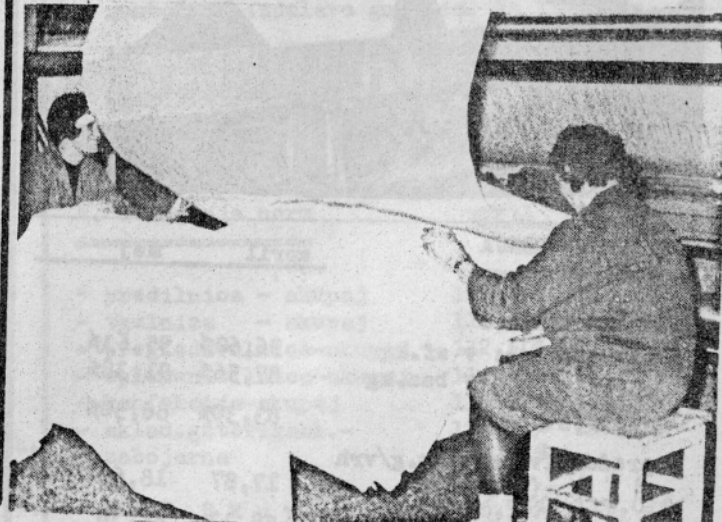

Foto: R.P.

Delo pri izhodu tkanine iz belilnega agregata.

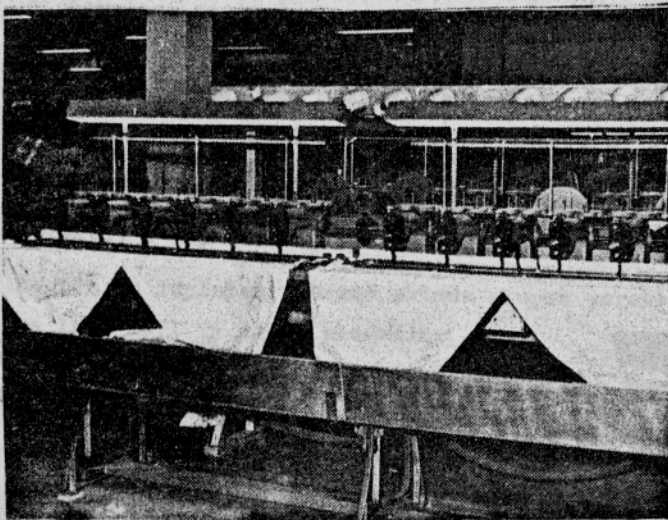
damastov. Zaradi zastoja pri pregledovanju surovih tkanin, so se zaloge tkanin za dodelavo v maju celo za približno 81.000 m povečale.

Konfekcija:

Količinska oskrba s potrebnimi tkaninami je bila v redu in ni povzročala težav in zastojev v proizvodnji. Izbira le-teh pa se je precej povečala, kar kljub povečanju skladiščnih prostorov povzroča težave v obratu (veliko število različnih Koplonov v različnih barvah in tiskanih deseni). V maju se je izboljšala tudi oskrba z vezenimi trakovi. Ker predelujemo nekatere za izvoz izdelane artikla, ki so bili beljeni še po starem belilnem postopku s slabšim belilnim učinkom, se pojavljajo med proizvodi različne beline, kar moti posebno pri izdelkih v garniturah.

VEZILNI AVTOMATI V KONFEKCIJI

Foto: R.P.

II. PROIZVODNJA

	april	maj
<u>Predilnica:</u>		
- izvrš.plana: v ef.kg	96,62%	95,63%
v baz.kg	87,56%	91,38%
- izkor.strojov	83,30%	86,30%
- produktivnost: baz.g/vrh (prst)	17,87	18,68
baz.g/pr.m. (BD)	58,33	42,36
HOK ure	20,85	20,53

Tkalnica:

- izvrš.plana: v m ²	102,32%	107,22%
v votkih	102,30%	109,51%
- izkor.str.: na pog. statv. ure	94,10%	94,30%
na ef.statv.ure	96,80%	97,20%
- produktiv.: enot/del.uro	38,35	38,58

Oplemenitilnica:

- izvrš. plana v m ²	113,01%	100,65%
---------------------------------	---------	---------

Konfekcija:

- izvrš.plana: v m ²	77,69%	99,29%
v enotah	80,45%	107,64%
- izkor.strojov	88,20%	87,-%
- produktivnost: ur/100enot	106,-	83,21

V predilnici se je izvrševanje plana v efektivnih kilogramih malenkostno poslabšalo, ker prehajamo na višjo Nm, v baznih kilogramih pa se je za pičle 4% izboljšalo. Še vedno pa plana ne dosegamo, ker novi BD-predilniki še niso montirani in usposobljeni za obratovanje. Razen tega je bil delni izpad proizvodnje tudi na prvih šestih BD-predilnikih zaradi predstavljanja, kar je razvidno iz produktivnosti, ki se je zmanjšala, na BD-predilnikih v maju za približno 27%, medtem ko se je na prstančnih strojih delno izboljšala.

V tkalnici je bil v maju kljub ponovnemu znižanju števila zaposlenih zabeležen pozitiven premik tako v pogledu izvrševanja proizvodnega plana kot tudi v izobraževanju statev in storilnosti dela. Še vedno obratuje v treh izmenah 48 statev, več kot je predvideno v letnem planu.

Izvrševanje plana v oplemenitilnici se je v primerjavi s aprilom poslabšalo, še vedno pa je bil plan dosežen. Vzrok za znižanje doseganja je že v omenjenem zastoju pri dodelavi surovih artiklov.

OD MESECA DO MESECA V PODJETJU

V konfekciji je bil proizvodni plan v maju v m² izjemoma skoraj dosežen, v enotah pa celo dosežen. Dobršen del tega odpade na ponovno znižanje medfaznih zalog v maju. Skupno pa je obrat v maju še vedno za 15% v m² in za 11% v enotah izpod letnega plana, ki je bil v primerjavi z lanskim letom za 45% povišan.

III. Delovna sila - izostanki	april	maj
- predilnica	11,7%	10,5%
- tkalnica	8,4%	8,2%
- oplemenitilnica	27,4%	24,7%
- konfekcija	9,4%	11,2%

Izostanki v predilnici in tkalnici so bili manjši kot v aprilu, v oplemenitilnici so ostali na isti ravni kot v aprilu, vendar od skupnih 24,7% odpade 12,9% na proste sobote, ki so v oplemenitilnici izjemoma registrirane kot izostanki, v konfekciji pa so zaradi porasta porodniških izostankov za 0,8% porasli. Povprečno skupno število zaposlenih v osnovnih obratih se je v maju ponovno zmanjšalo za 14 oseb (v predilnici za 9 oseb, v skulanici za 1 osebo, v tkalnici za 4 osebe in v konfekciji za 1 osebo; v oplemenitilnici pa se je za 1 osebo povečalo). V tkalnici so v tem oziru najbolj problematična delovna mesta natikalk votka, čistilk strojev in čistilcev obratnih prostorov, odhajajo pa tudi pomočniki škrobilcev in vozači.

IV. Vzdrževanje strojev

Predilnica

- tekoča popravila v čistilnici
- previjanje garnitur, brušenje, nastavitve petih mikalnikov,
- mazanje valjčkov na trinajstih krilnih strojih,
- mazanje glav na osmih raztezalkah,
- razna vzdrževalna dela na treh prstančnih strojih,

- prestavitev in najnujnejša remontna popravila na šestih BD predilnikih,
- ureditev Müllerjevega previjalno-dvojilnega stroja.

Tkalnica:

- remont ELITEX avtomatov teče v redu, ker so bili za ta dela postavljeni normativi, remont KOVO avtomatov 275 cm pa še vedno zaostaja, ker v mehanični delavnici primanjkuje zato potrebnih ljudi.

Oplemenitilnica

V maju so bila opravljena razna vzdrževalna dela na naslednjih strojih:

- strižno-čistilnem stroju,
- belilnem agregatu,
- razpenjalnem sušilniku, ARTOS I
- Rossweinerjevem merilnem stroju

Konfekcija

- zaradi osi pri glavi jacquarda vezilnega avtomata in čakanja na potrebni material zanjo (posebno srebrno jeklo) je bilo na njem oca 14 dni zastoja. Manše okvare so bile tudi na strojih za prišivanje gumbov in izdelavo gumbnic. Na likalnem stroju še vedno ne uspejo doseči zaželjenega pritiska, ki je potreben za dobro likanje konfekcijskih izdelkov.

V. Doseganje norm

	april	maj
- predilnica - skupaj	115,40%	115,04%
- tkalnica - skupaj	118,65%	118,80%
- pregledovalnica-skupaj	112,50%	114,72%
- oplemenitilnica-skupaj	114,00%	114,73%
- konfekcija-skupaj	115,62%	115,53%
- skladišče gotovega bl.-	126,50%	121,40%
- zabožarna	128,07%	-
B P T S k u p a j :	116,95%	117,02%

Alarmiranje požara - človek ali avtomatika

Tehnika in avtomatika v sodobnem svetu zelo hitro napredujeta. Človek s svojim znanjem nenehno išče izpopolnitve, da si delo olajša in da doseže večji učinek. Tako je tudi na področju požarnega varstva; to je najvažnejše v tistem času, ko podjetje ne obratuje in dežurni gasilec ne more videti vseh prostorov. Mnogo dejstev pa danes dokazuje, da skoro vsak požar, ki ga ne odkrijemo v samem začetku, lahko popolnoma opustoši ali uniči naše imetje. Izkušnje potrjujejo, da je nadzor človeka nepopoln, da dežurna služba ne jamči zadostne zaščite pred katastrofo. Zato lahko beremo v dnevnem časopisju in številnih revijah o mnogih požarnih škodah. V našem podjetju delamo z gorljivimi snovmi v vseh obratih ter delavnicah in bi večinoma v primeru začetnega požara v kateremkoli prostoru nastala velika nevarnost, da se ogenj razširi. Zakaj? Dežurni gasilec v podjetju sicer pregleduje in obhodi posamezne objekte, toda kontrolira lahko le majhen del prostorov ali tovarniškega območja, a do povratka na isto mesto preteče kar nekaj ur, najmanj pa ena ura. Za nastanek požara nam primeri potrjujejo, da je dovolj le trenutna iskra in čez nekaj minut se ogenj naglo širi. Analize začetnih požarov v notranjosti prostorov nam kažejo, kako je nujno potrebno, da prav vsakdo, ne samo gasilci, pravočasno in strokovno opravi svoje dolžnost.

Kaj pa tedaj, ko podjetje ne obratuje? Z dežurno službo gasilca je nadzor samo delen in še to nezanesljiv. To resnico potrjujejo po vsem svetu. Iščemo torej zanesljivega nočnega čuvaja - avtomatiko!

Dandanes imamo vse bolj redke ljudi, ki bi bili pripravljene prevzeti na sebe odgovornost do brega čuvarja v nočni službi, ker je to stalna napetost živcev in velika skrb. Mi imamo same invalidne osebe na tem delovnem mestu z odločbo invalidske komisije. Vprašamo, kaj bi v primeru

potrebe lahko naredil en sam človek v nočnem času, če bi izbruhnil požar v skladišču gotovega blaga ali kjerkoli v podjetju. Rekli boste: "Poklical bo gasilce"! No, to bo vrjetno opravil vratar! Tako določajo pravila službe. V sodobnem svetu so znanstveniki in strokovnjaki razvili avtomatične naprave. V Angliji je priznani direktor D.I. Lawson zapisal naslednje besede: "Nekajkratni obhodi nočnih čuvarjev niso nikakršen nadomestek za učinkovito avtomatsko javljanje požarov". Drugi pa povdarjajo, da naj tehnika osvobodi človeka starokopitnega dela, to še posebej ne področju varstva pred požari. Glasilo "Tržiški tekstilec" bo v nekaj člankih seznanil delovno skupnost z novostmi avtomatičnih požarnih javljalnikov, kakršne bodo proizvajali v Združenem podjetju Iskra Kranj. Mnogo je že podjetij in trgovskih lokalov (v Tržiču nova samopostrežna trgovina), kjer so montirani avtomatični javljalniki požara s potrebno centralo.

Povdariti velja naslednje pravilo: JAVLJANJE POŽARA SE ODVIJA V OKVIRU POŽARNE ZAŠČITE, KER LE TAM, KJER JE JAVLJALNA NAPRAVA POSTAVLJENA V OKVIRU ORGANIZACIJE VARSTVA IN ZAŠČITE, IZPOLNI LAHKO VSA PRIČAKOVANJA. Požarni alarm je torej lahko tisti, ki daje velik pomen in koristnost. Kaj nam pomagajo pripravljene materiali, aparati in vsa gasilska oprema za borbo proti požaru, če požarni alarm ne pokliče ČLOVEKA, da bi vse to uporabil na mestu požara in če ne bi HITRO po izbruhu ognja začeli borbo proti njemu?! Velik povdarek dajemo PREVENTIVI ali preprečevanju, ki ima namen izključiti vsako možnost za izbruh požara in spoznavanje nevarnosti. To je glavni namen, toda zelo težko ga bomo kdaj dosegli. Vsi pa lahko poskrbimo za naslednje pogoje:

- Za uporabo tehničnih naprav in aparatov, ki ustrezajo varnostnim predpisom oziroma zahtevam. V mnogih primerih je uporaba naprav in aparatov vseh vrst stvar RAZUMA.

- Z vnetljivimi snovmi delamo ustrezno po predpisih.

- Za vzgojo osebja k redu. Tu mislimo na red v najširšem smislu; da začnemo pri pravilni ugasitvi cigaretnega ogorka, pa do rednega odstranjevanja oljnatih čistilnih krp.
- Za tekoče zbiranje in odstranjevanje pomanjkljivosti, ki bi lahko postale vzrok požara. Naši obrati se v mnogočem spreminjajo, ne v velikih, pač pa v majhnih stvareh. Dokazano pa je, da imajo ravno majhne stvari lahko velike posledice. Preverimo jih, če v sebi ne skrivajo vzroka za škodljiv ogenj!
- Pomanjkanje delovnih moči v našem podjetju, zahteva VEČJO AVTOMATIZACIJO. Tako je tudi drugod v naši državi in v svetu sploh. Izračunano je, da predstavlja pravočasno odkritje požara JEDRO požarne zaščite na vseh področjih gospodarstva; zato so posebne-ga pomena in vrednosti AVTOMATIČNI JAVLJALNIKI POŽARA.

(Nadaljevanje bo v prihodnji številki).

Ivan Valjavec

Kadronske vesti

V mesecu maju so bili v naše podjetje sprejeti naslednji sodelavci in sodelavke:

- v predilnico: Ana Smolej
- v tkalnico: Fadila Mulalič
- Milka Mitrovič
- Asima Karđašević
- Rukija Zahirovič
- Čamil Muratovič
- Danica Mandelc
- Franco Kavšek
- Ivan Čarman

- v oplemenitilnico: Jakob Marinšek
- v konfekcijo: Tatjana Žakelj
- v vzdrž.pbrate: Franc Kimovec
- v upravo: Ivan Zupan

Iz podjetja pa so v maju odšli:

- samovoljno: Leopold Hladnik
- Franco Kogoj
- Milka Kavar
- Lidija Markič
- Barbara Leontič
- Marija Istenič
- Marjan Bertoncelj
- Nataša Golmajer
- Jernej Zlodej
- Francka Perko
- Franco Zavrl
- Janez Klemenc
- pravilno so odpovedali: Milka Raičič
- Anka Kovačević
- Marija Pangeršič
- Angela Rus
- v pokoj so šli: Franco Kersnik
- Jožefa Smolej
- Francka Popit

- invalid. so upokojeni: Ivica Štefe
- Vida Lamut
- Jožefa Radič
- Marija Hafner
- v JLA so šli: Sreten Miletič
- Ante Stanič
- Bruno Semič
- Srečko Stritih

na rehabilitaciji: Slavka Smolej

.....
Malči Vesel

Inventivna dejavnost - domisljice in iznajdbe

Predstavljamo sodelavce - avtorje tehničnih izboljšav.

Odbor za organizacijo dela in delitev dohodka je na 20. redni seji (28.5.1971) sklenil, da se enkratno nagradi avtorje tehničnih izboljšav in koristnih predlogov, katerih zamisli so bile v zadnjem času v podjetju uporabljene.

V mesecu maju preteklega leta je delavski svet sprejel pravilnik o inventivni dejavnosti; vendar v preteklem obdobju noben član kolektiva ni samoiniciativno podal predloga, čeprav smo nekaj zamisli v praksi koristno uporabili.

4. februarja je bila imenovana tričlanska komisija z nalogo, da pripravi strokovno oceno za tri znane primere s področja inventivne dejavnosti. Ker sta bila dva izmed teh predlogov starejšega izvora in ju ne bi mogli obravnavati po veljavnem pravilniku o organizaciji, pospeševanju in nagrajevanju inventivne dejavnosti in ker je bilo znano, da te tri inovacije (novotarije, spremembe), niso bile edini primeri inventivne dejavnosti v zadnjih letih, je bilo na sestanku komisije z glavnim direktorjem sklenjeno, da vodstva enot zberejo podatke o inventivnih predlogih posameznikov v času od leta 1965.

Iz zbranega gradiva je bilo razvidno, da je bilo v zadnjih petih letih realiziranih precej inovacij, ki bi jih po določilih našega pravilnika lahko obravnavali in nagradili (če bi pravilnik imeli in bi avtorji svoje predloge prijavili). Zaradi pomanjkanja potrebnih knjigovodskih podatkov (stroškov za izvedbo in ekonomske koristi predlaganih in izvršenih izboljšav namreč nismo spremljali) ni bilo mogoče izračunati nagrade za posamezne izboljšave oziroma odškodnine avtorjem.

Da se zaslužnim avtorjem vsaj deloma oddolžimo za njihov prispevek pri rasti ekonomičnosti poslovanja in da spodbudimo k tvornemu razmišljanju na področju inventivne dejavnosti tudi

druge člane kolektiva, je bilo na ponovnem skupnem sestanku sklenjeno, da se odboru za delitev dohodka predlaga nagraditev zaslužnih avtorjev tehničnih izboljšav in koristnih predlogov.

Kriterij za nagraditev niso po ekonomski vrednosti predlagane in izvršene inovacije (kot že omenjeno nismo imeli potrebnih podatkov), ampak ocenjeno vrednost glede na število izvršenih sprememb.

Odbor je enkratno nagradil sledeče sodelavce - avtorje tehničnih izboljšav in koristnih predlogov:

tov. Jožeta Aljančiča - za zmanjšanje obrabe kart na vezilnih avtomatih - z nagrado 350 din;
tov. Alojza Bodlaja - za več izpopolnitev pri klimatskih napravah - - z nagrado 600 din;

tov. Milana Bogataja - za zmanjšanje obrabe krtačk na motorjih - z nagrado 400 din;

tov. Franca Čadeža - za številne tehnične izboljšave v previjalnici, škrobilnici, tkalnici in na področju vzdrževanja strojev z nagrado 1.000 din

tov. Viktorja Janca - za izboljšavo pri nastavljanju sklopke previjalnega stroja,
z nagrado 200 din;

tov. Janka Jančiča - za številne tehnične izboljšave v vseh obratih na področju elektrone (telefonije, avtomatike, regulatorike in podobno) - z nagrado 1.000 din;

tov. Franca Tišlerja - za boljše povezavo navijal škrobilnika - z nagrado 200 din;

tov. Rajka Zaplotnika - za tehnično pomoč pri izvedbi tehnične izboljšave za zmanjšanje obrabe krtačk na motorjih - z nagrado 100 din.

Vsem sodelavcem - avtorjem tehničnih izboljšav iskreno čestitamo in jih vabimo k nadaljnjem plodnem sodelovanju.

(Nadaljevanje sledi),

Podelitev priznanj ob dnevu mladosti

ORGANIZACIJA ZM NAŠEGA PODJETJA JE SKLENILA ZA 25. MAJ, DAN M L A D O S T I, NAGRADITI NAJBOLJ VESTNE MLADE MLADINCE V PODJETJU.

Obratnim vodstvom smo poslali dopis s prošnjo, naj predlagajo najboljše in te predloge smo posredovali Odboru za podeljevanje nagrad in priznanj s priporočilom, da odbor odobri podelitev pisemnih priznanj in denarno nagrado v znesku 100 din. Odbor je naš predlog sprejel in na dan mladosti se je zbralo v učilnici centra za izobraževanje 24 mladih delavcev. Na podelitvi so bili prisotni še predsednik delavskega sveta podjetja tovariš Jagodič, glavni direktor, tovariš Lončar, predsednik sindikata, tovariš Roblek, predsednik Odbora za podelitev priznanj in nagrad, predstavnik sekretariata ZK in nekaj članov predsedstva ZM BPT. Po uvodnih besedah predsednika mladine našega aktiva je podelil predsednik delavskega sveta v imenu podjetja pisemna priznanja, denarne nagrade ter knjige. Za vse prisotne je bila pripravljena pogostitev, in nagrajenci ter gostje so se lahko poslužili sendvičev, sadnih sokov in radenske.

Nato je glavni direktor, tovariš Lončar seznanil mlade delavce s položajem podjetja in perspektivo.

V imenu sindikata pa je mlade pozdravil in jim čestital tovariš Danilo Roblek. V razpravo je posegel tudi predstavnik ZK, tovariš Omerovič, ki je pozdravil to akcijo mladine z željo, da bi se ta nadaljevala tudi v prihodnje. Nagrajenci se niso vključili v razpravo, mogoče zaradi presenečenja nad priznanjem; videti je bilo zadovoljstvo na obrazih vseh, ki so ob prazniku mladosti prejeli priznanje za svoje vestno delo v podjetju. Kaže, da bo treba s tem načinom nagrajevanja nadaljevati, kajti to je podbuda tudi za druge mlade delavce, ki sedaj niso na delovnih mestih taki, kot bi morali biti.

Smatram za potrebno, da vse nagrajene še enkrat javno pohvalimo in jim čestitamo!

Nagrajeni so bili sledeči mladi delavci:

Predilnica:

Janez Razinger
 Franjo Novak
 Miha Dežman
 Majda Golob
 Malči Partek
 Sadika Begič
 Maks Hafner
 Marjan Šlibar

Tkalnica: Drago Vinter
Vinko Černivec
Anica Kuzma
Tončka Zupančič
Francka Škantar
Anton Hvala
Milena Čufar

Oplemenitiilnice:

Jožica Slaper
Miro Nađišar
Alejz Čebtron

Koafekcija: Francka Kavar
Sonja Pušavec

V. in VI. DE:

Stanko Dolinar
Marija Zupančič
Metka Flajbes
Francka Debeljak

Foto: R.P.

Janez Furlan

Naša mladina

Mesec mladosti je mimo in lahko na kratko pregledamo s katerimi dejavnostmi je naša mladina proslavila svoj praznik.

Izmed športnih tekmovanj se je od našega zadnjega poročanja vršilo še tekmovanje v rokometu in namiznem tenisu. V rokometu je zmagal aktiv tabornikov iz Križev, ki je v finalni tekmi premagal našo ekipo s tesnim rezultatom 10 : 8. V predtekmovanju so naši premagali ekipo osnovne šole heroja Bračiča s 17 : 1 in ekipo osnovne šole Križe z 11 : 2.

V namiznem tenisu, ki je trajal dva dni, smo dosegli izreden uspeh, saj smo med osmimi ekipami zasedli prvo mesto. V predtekmovanju smo premagali ekipo aktiva Sebenje z rezultatom 5 : 0 in ekipo tabornikov s 5 : 3. Tako smo se v finalu srečali z ekipo JLA iz Ljubelja in zmagali z visokim rezultatom 5 : 1. Nastopila je tudi naša druga ekipa, ki pa je žal v prvem kolu naletela na razpoložene pripadnike JLA, ki so jih po ogorčenem boju premagali s tesnim rezultatom 5 : 4. Vrstni red ekip je bil sledeči:

1. mesto	mladinski aktiv	BPT I
2. mesto	"	" JLA Ljubelj
3. mesto	"	" Tovarne kos
4. mesto	"	" Taborniki Križe
5. mesto	"	" BPT II
6. mesto	"	" Brezje
7. mesto	"	" Sebenje
8. mesto	"	" "ZLIT"

Žal na tem tekmovanju ni sodelovala ekipa mladinskega aktiva Peko, ki se je za tekmovanje sicer pripravila, a ni bila popolna in ni mogla poseči v borbo za dobro uvrstitev.

24. maja je bila v Mladinskem klubu svečana razglasitev rezultatov in podelitev pokalov najboljšim mladinskim aktivom za vsa tekmovanja, ki so bila v mesecu mladosti. Ekipno smo v skupni razvrstitvi zasedli drugo mesto, za ekipo mladinskega aktiva Sebenje, ki je bil zastopan v vseh panogah in povsod precej uspešen. Tretje mesto je zasedel mladinski aktiv Peko. Prejeli smo tudi dva pokala in sicer enega za prvo mesto v namiznem tenisu, enega pa za drugo mesto v skupni razvrstitvi. Lahko rečemo, da tokrat naši športniki niso razočarali, temveč so nas prijetno prenenetili, saj so dosegli več kot smo od njih pričakovali. Smatram za potrebno, da na tem mestu izrečemo priznanje članom TK Ladu Brzinu, ki je skrbel za sestavo vseh ekip in tudi največkrat sam vodil tekmovanja, ki so bila v naši organizaciji.

29. maja so bili na obisku v podjetju slušatelji večerne politične šole iz Postojne. Najprej smo si ogledali podjetje, po poti, kot poteka tehnološki postopek, kasneje pa smo imeli v učilnici centra za izobraževanje, daljši razgovor o delu mladine in podjetju samem. Slušatelji, večina mladih, so se zanimali za način dela in sistem nagrajevanja v podjetju, nadalje v gospodarjenju, o vplivih inflacije in devalvacije ter o kadrovske politiki pri nas. Predvsem pa jih je zanimalo delo mladinske organizacije, sodelovanje mladih v organih upravljanja in drugih družbeno političnih organizacijah. Na vsa njihova vprašanja smo jim skušali odgovoriti in jih seznaniti z našim podjetjem in organizacijo ZM.

V mesecu maju je bil pri nas tudi razgovor o delu in vlogi organizacije ZM v delovnih organizacijah. Razgovora so se udeležili sekretar občinskega komiteja ZK tovariš Perko, predsednik občinskega sindikalnega sveta tovariš Bergant, predsednik občinske konference ZM, tovariš Plajbes, predsednik mladinskega aktiva Peko, tovariš Klofutar in predstavnik družbeno političnih organizacij v podjetju ter direktor kadrovske družbenega sektorja tovarišica Ivanka Šulgaj.

Bistvo razgovora je

bilo vprašanje kaj naj dela mladina v delovnih organizacijah. Izraženo je bilo mnenje, naj bo aktivnost usmerjena v reševanje notranjih problemov in izobraževanje mladih na področju samoupravljanja; skratka, naj bo mladinska organizacija res družbeno politična in ne športna organizacija. Ker vemo, da je dovolj problemov, smatramo, da bo treba v tej smeri res napraviti odločen korak in naj tudi konferenca, ki bo predvidoma 25. junija, razpravlja o bodočem delu in problemih, ki se pojavljajo v kolektivu.

S k l e p i konference bodo smernice za nadaljne delo novega vodstva, zato je izredno važno, da na konferenci sprožimo vse probleme, ki zadevajo mladega delavca in upravljalca.

Upamo, da bo konferenca uspela tako po udeležbi kot po zaključkih, ki jih bomo sprejeli.

J. Furlan

Preberite, prosimo!

V našem počitniškem domu v Poreču so bile letos izvedene nekatere izboljšave sanitarij, ki pa bodo koristne le s pomočjo, oziroma kulturnim obnašanjem vsakogar, ki bo le-te uporabljal. Ker smo prepričani, da nemogoče razmere v teh prostorih v preteklih letih ne gredo toliko na račun Tržičanov kot na račun tujih, enodnevnih kopalcev, bo letos poskrbljeno, da bo teh čim manj. Z izboljšavami in dobro volje vseh bomo lahko imeli letos dostojna stranišča in umivalnike.

Najvažnejše novosti:

- umivalniki niso več tik pred stranišči, ampak sunaj, torej bodo stranišča suha in ne več samazana z razmočeno prstjo, ki je dajala videz onesnaženosti;
- za umivanje nog je pripravljene posebne nizko korito, umivalniki bodo odselej čistij;
- ker ogledala niso več nad umivalniki, ampak v bližini, ne bo več z lasmi samašenih odtokov;
- poleg umivalnikov nas na ženski in moški strani čaka zaprta kabina s tušem.

Vse te izboljšave so bile opravljene tudi zato, ker bodo sanitarne inšpekcijske službe mesta Poreč letos poostriale svoj nadzor. Že ob najmanjšem sumu, da se se v kakem naselju pojavila nalezljiva črevesna obolenja bodo naselje zaprle.

Poleg želja, da vsakdo zares pazi na čistočo v skupnih prostorih, prosimo tudi, da nikakor ne puščate v stranišča manjših otrok samih, brez spremstva. Za razširjanje črevesnih epidemij so nenadzorovani otroci prav toliko nevarni, kot neoprano, okuženo sadje. Pa ne samo zato.

Predvsem je pametno spremljati otroka do stranišča in mu potem dobro umiti roke, ker je najprej sam v nevarnosti, da zboli in potem tudi njegovi domači.

Še to! Kolikor se pri komerkoli pojavijo črevesne težave, naj se takoj javi pri tovarišici upravnici, ki je dobro založena s tovrstnimi zdravili za odrasle in otroke in o njih poučena. Prosimo vas, da tudi otrokom prepoveste, da bi hodili v stranišče sami, brez vas in jim naročite, da vam takoj povedo, če bo z njihovimi trebuščki kaj narobe.

Vašega dopusta ne more toliko pokvariti slabo vreme kot te lahko stori bolezen, zato vam svetujemo, da se držite naših navodil.

Iz srca vam želimo prijeten oddih in da bi vsakdo našel dovolj potrebnega počitka.

Zdravstvena služba B.P.T.

dialog

s tovarišem Jankom Jagodicem, predsednikom delavskega sveta o RESOLUCIJAH II. kongresa samoupravljalcev v SARAJEVU.

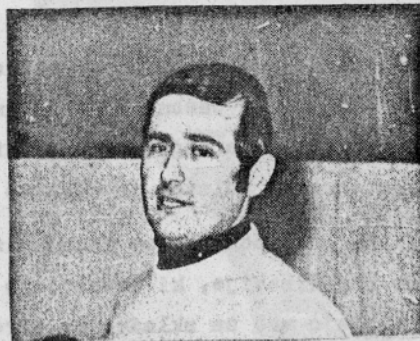
V prešnjem dialogu sva govorila o kongresu na složno in bravci so lahko brali, kako je potekal.

V odgovoru na osmo vprašanje ste opisali delo sadnjega dne in povedali, da je bilo sprejetih 27 resolucij. Našteli ste glavne izmed njih, toda dovolite, da jih našim bravcem v kratkem ponovimo. To so bile resolucije o dohodkovnem sistemu, o samoupravnem sporazumevanju ter dogovarjanju, o kadrovski politiki, znanstvenem delu, stanovanjski politiki itd.

MOGOČE BI NAJPREJ PODALI NEKAJ MISLI IZ RESOLUCIJE O AKTUALNIH POLITIČNIH NALOGAH!

Ob polni podpori ustanovnih sprememb je kongres poudaril potrebo, da se po končani javni diskusiji predlagani amandmaji sprejmejo in da ob angažiranju vseh družbenih sil njihovo bistvo dobi praktičen izraz v uresničevanju samoupravnih družbenih odnosov.

Izražajoč zahteve delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, poudarja kongres odgovornost vseh subjektov političnega in samoupravnega odločanja za dosledno izvajanje načel in vsebine ustavnih amandmajev. Kongres posebno poudarja zahtevo za dosledno izvajanje tistih amandmajev, ki se nanašajo na pravice delovnih ljudi ter njihovih samoupravnih organov pri razpolaganju s pogoji, sredstvi in rezultati dela. Kongres hkrati odločno zahteva, da se prepreči vse oblike pridobivanja in prilagajanja, ki niso v skladu s delitvijo po delu in rezultatih dela ter neopravičene socialne razlike, ki nastanejo na tej ali katerikoli drugi osnovi.

JANKO JAGODIC, PREDSEDNIK DELAVSKEGA SVETA BPT

Ob polni podpori sklepom 17. seje predsedstva ZKJ, uvodnih ter sklepnih besed tovariša Tita ter referata tovariša Kardelja, izraža kongres opravičena pričakovanja in zahteve delovnih ljudi za dosledno izvajanje vseh sklepov.

Vsako oklevanje o praktični realizaciji teh stališč bodo delovni ljudje smatrali kot ogrožanje svojih interesov.

Prosim, če na kratko opišete RESOLUCIJO O IZGRADNJI DOHODKOVNIH ODNOSOV IN POLITIKE DOHODKA!

Dohodek in dohodkovni odnosi so se potrdili kot nujna oblika uresničevanja samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov v pogojih blagovnega gospodarstva.

Izgradnja dohodkovnih odnosov je neločljivo povezana z odpravo tistih elementov in sistema pridobivanja in delitve dohodka, s katerimi se odtujaže dohodek od delavca.

Udeležba delavca o dohodku se določa na podlagi vseh njegovih aktivnosti, ki izhajajo iz njegovega samoupravnega položaja; delovnega prispevka v tekočem delu, prispevka v upravljalški aktivnosti in v njegovi razširjeni reprodukciji. V samoupravni organizaciji določajo delavci lastni prispevek v ustvarjenem dohodku in namensko delijo dohodek v skladu z merili določenih samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov.

Osebna pravica delavcev je, da na podlagi svojega dela ustvarja osebni dohodek in ostale pravice, s katerimi se zagotavlja materialno in socialna varnost delavca in njegove družine.

V politiki delitve dohodka se izhaja iz načela da delovne organizacije, ki ustvarjajo večji dohodek izločajo več za sklade, ob obrestni rasti osebnih dohodkov, toda počasnejši kot je rast skladov. Za enako družbeno priznano delo je treba zagotoviti približno enak življenski standard delavcev.

Ko delovne organizacije razpolagajo z dohodkom, je odgovorna vsem delovnim ljudem za racionalnost dela in poslovanja ter za povzemanje ukrepov za dosledno spoštovanje načela delitve po rezultatih dela.

Kaj je bistvo RESOLUCIJE O SAMOUPRAVNEM SPORAZUMEVANJU IN DRUŽBENEM DOGOVARJANJU?

S samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem začinjamo izpolnjevati pomembno resolucijo sprejeto na kongresu. Družbeni dogovor temelji na zamisli: za enako delo - enako plačilo.

Dogovor zagotavlja najnižjo začetno osnovo za delitev osebnega dohodka. Delovne organizacije naj se same sporazumevajo glede najnižje stopnje akumulacije. K družbenem dogovoru je posebno treba vspodbuditi tiste, ki so v vrhu družbene produktivnosti. Družbeni dogovor jasno kaže, da naj se delež osebne in splošne potrošnje delavcev ne zmanjšuje, pač pa povečuje.

Samoupravni sporazum ter družbeni dogovor izključujeta vpostavljanje kakršnegakoli političnega, ekonomskega ali nacionalnega monopola in prevladovanja.

Z družbenim dogovorom je treba vklajevati interese v tistih področjih gospodarjenja, v katerih ne more popolnoma delovati tržni mehanizem.

S sprejemanjem sporazumov in dogovorov se morajo udeleženci obvezati, da ga bodo spoštovali in izvajali. V skladu s tem se ugotavlja in ureja njihova društvena, politična, moralna in celo materialna odgovornost.

Samoupravni sporazum in družbeni dogovor omogočata Jugoslaviji kot večnacionalni socialistični skupnosti izražanje, usklajevanje in uresničevanje izvirnih interesov narodov in narodnosti ter stabilnost ekonomskega in socialnega položaja delovnih ljudi pri gospodarjenju in razpolaganju z dohodkom.

Katerav resolucija bi po Vašem mnenju še zanimala naše bralce?

Pri določanju politike stanovanjske izgradnje na podlagi dolgoročnih in srednjeročnih načrtov naj delovne organizacije odprejo jasne perspektive delovnim ljudem za reševanje njihovih stanovanjskih problemov. S politiko stanovanjske izgradnje je treba ustvarjati pogoje, da se ljudje v skladu s svojimi možnostmi odločajo za vrsto in kategorijo stanovanja, da bi se s tem vedno bolj zagotavljal enakopraven položaj delavcev.

Najemnine morajo doseči ekonomsko upravičeno raven, odvisno od ravni in nadaljne rasti življenskega standarda. Hkrati je treba voditi stanovanjsko politiko v smeri zaščite uporabnikov stanovanj z najnižjimi družinskimi dohodki s pomočjo denarnega podpiranja. Delovna organizacija naj tudi v naprej namensko izločajo sredstva za stanovanjsko izgradnjo, s tem, da se v okviru občine del teh sredstev združuje na načelu solidarnosti.

Tako bi se ustvarili primernejši pogoji za izgradnjo stanovanj za potrebe delovnih ljudi in delovnih organizacij, ki ne razpolagajo s potrebnimi sredstvi. O delitvi teh stanovanj morajo odločati delovne organizacije, ki so vložile sredstva v solidarne gradnje stanovanj.

Stanovanjski problemi upokojencev zahtevajo, da se tudi v naslednjem obdobju iz pokojninskih skladov izločajo namenska sredstva za izgradnjo stanovanj oziroma za izboljšanje pogojev stanovanja. Pri tem je treba s samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom pritegniti tudi družbena sredstva. Prizadevanja je treba usmeriti tako, da se rešujejo v bodoče stanovanjski problemi delovnih ljudi med njihovo delovno dobo in ne šele v pokojninski dobi.

Zahvaljujem se tovarišu Jagodicu v svojem imenu in mislim, da lahko v imenu vseh naših bralcev za opis nekaj najbolj zanimivih resolucij, ki so bile sprejete na plenarni seji II. kongresa samoupravljalcev v Sarajevu.

Urednik

Komu smo podelili priznanja?

Ob dnevu mladosti je mladinski aktiv našega podjetja podelil priznanja najbolj vestnim mladim delavcem v podjetju. Povprašali smo šest izmed njih, KAJ JIM PRIZNANJE POMENI:

Francka K A V A R - konfekcijska

Zaposlila sem se pred dobrimi petimi leti. Na začetku sem delala v predilnici pri sukalnikih, sedaj pa sem, kakor vidite, vezilja na vezilnih avtomatih v konfekcijski. To delo je prijetno ter čisto in lahko rečem, da sem zadovoljna.

Želela bi le, da bi tako ostalo. Pri delu skušam biti čimbolj vestna in mogoče sem bila zato med tistimi, ki so prejeli priznanja. Sicer pa sem bila prijetno presenečena in knjiga mi bo v lep spomin. Priznanje nas bo najbrž vspodbujalo pri nadaljnjem delu in nam vlivalo nove volje in moč.

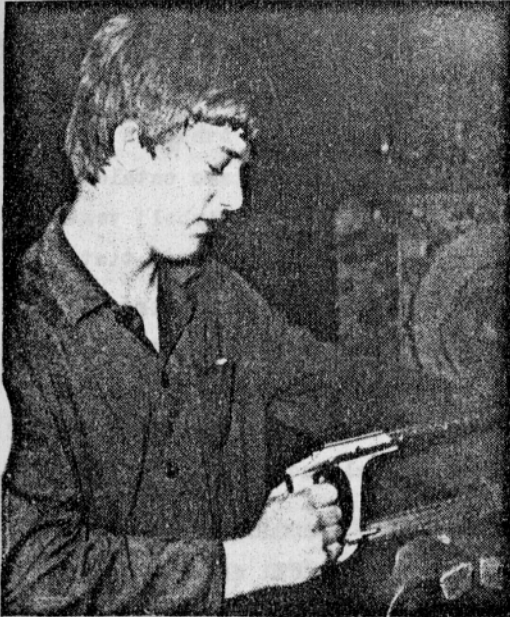
Anica K U Z M A - tkalnica:

Sem pomočnica na snovalnem stroju in kmalu bo štiri leta, kar delam. Na začetku je bilo bolj težko, sedaj sem pa že vsega vajena.

Če sem pridna pri delu?

Hm, na delo pridem, da nekaj naredim in trudim se, kolikor je v moji moči. To je koristno zame in za vse skupaj.

Priznanja sem pa zelo vesela in zame veliko predstavlja.

Francka D E B E L J A K - uprava:

Najprej bi se rada zahvalila za priznanje, katerega sem bila zelo vesela, pa tudi prijetno me je presenetilo.

Moje delo je zanimivo, nastopajo seveda - tako kot povsod - določene težave. Dela je veliko, ker je treba narediti programe priučevanja še za večino delovnih mest v predilnici in konfekciji. Za to pa bo potrebno še veliko časa in seveda, sodelovanja.

No, priznanje bo spodbuda pri nadaljnjem delu, knjiga sama pa mi predstavlja zanimivo branje in morda kasneje, lep spomin na prve delovne izkušnje.

Stanko D O L I N A R - mehanična delavnica:

Drugo leto sem vajenec v strojni stroki.

Delo mi ugaja, saj je precej raznoliko in vedno se lahko naučiš kaj novega. Ko se izučim, bom strojni ključavničar.

Zakaj sem prejel nagrado?

Mislil, da sem vestno delal, sicer pa tega ne bi mogel sam oceniti.

Priznanje me je zelo presenetilo in sem ga vesel. To mi bo tudi vodilo za naprej in še z večjo voljo bom opravljal vsakdanje delovne dolžnosti.

Malči F A R T E K - predilnica:

Delam v čistilni koloni in sedaj bo že dve leti, kar sem tu.

Z delom sem zadovoljna, a vseeno bi rada prišla še kam naprej.

Rada delam in pri nas boljši delavci tudi skušamo vplivati na slabiče, da bi tako dosegli večji skupen uspeh,

O nagradah nisem vedela ničesar. Nisem pričakovala, da bi bila lahko nagrajena, zato sem priznanja še toliko bolj vesela.

Sadika B E G I Č - predilnica:

Že dobro leto sem čistilka na flajerjih. Delo mi ugaja in rada imam sodelavce.

To je prav gotovo zadosten vzrok, da se na svojem delovnem mestu dobro počutim in delam še z večjo vnemo.

Za nagraditev nisem vedela. Vprašate, če sem bila presenečena, ko sem zvedela, da sem med nagrajenimi? Seveda, pa še kako! Priznanje mi veliko pomeni - daje mi spodbudo za naprej, da bi pripomogla še več k uspehu vsega kolektiva. Pa tudi sodelavci so veseli,

če je opažen nekdo iz njigovega kroga in je to na nek način tudi pohvala za njih.

Vojaki nam pišejo

V maju smo prejeli tri pisma naših vojakov. Zahvaljujemo se jim za pozornost in kot je že to navada objavljamo njihova pisma v naši rubriki. Želimo jim veliko prijetnih uric med bivanjem v JLA in tudi ob branju "Tekstilca".

Veseli bomo, če se bo še kdo oglasil.

Urednik.

Z Bleda nam je pisal Marjan Meglič, kjer je odslužil že štiri mesece vojaškega roka.

Pravi: "Mislim, da je že čas, da vam pišem, saj sem delal v tovarni tri leta in pol - v tkalnici. Zanima me, kako je v podjetju sedaj, po treh mesecih. Morda mi boste poslali Tekstilca, ki mi bo tukaj prišel zelo prav in bom na tekočem s proizvodnjo in raznimi dogodki. Kakor mi je ata pisal, vam še sedaj primanjkuje delovne sile. Upam, da se bo v bodoče stanje popravilo in da se bo več mladih odločilo za delo pri vas.

Kako pa kaj deluje mladinski aktiv?

V tako veliki tovarni je gotovo dosti mladincev in mladink, zato uspehi iz kulturnega in družbeno-političnega življenja ne bi smeli izostati.

Jaz sem sedaj pri vojaki v Bohinjski Beli, konec oktobra pa bom šel v Škofjo Loko kot desetar.

Na koncu mojega pisma vas prav lepo pozdravljam in prilagam tudi svoj naslov: Marjan Meglič, V.P. 1098/36 - D. BOHINJSKA BELA, 64260 B l e d

—
—
—
—

Tekstilca smo ti že poslali in upam, da ga boš odslej redno dobival, samo sporoči nam spremembo naslova, ko bo potrebno! Urednik

Konec maja sem dobil pismo, ki nam ga pošilja vojak, Vili Šajnič. Prva njegova beseda je: "Oprosti, ker se nisem tako dolgo oglasil". Veseli smo, če kdo piše in ni važno kdaj, sicer pa vemo, kako je na začetku v vojaški suknji!

"Drugo, kar moram storiti," pravi, "se moram zahvaliti za Tekstilca. Bil sem ga vesel. In ne nazadnje, te prosim, da to pismo objaviš, ker želim pozdraviti ves kolektiv, kjer sem delal in vse, s katerimi sem preživel tistih nekaj mesecev.

"Kot ti je že Tone pisal, nisva več skupaj, sedaj sem v I. četi, ki je najboljša v garnizonu, ker ima tudi najboljšo strukturo. Kar se tiče mene, sem eden najboljših vojakov v četi, saj imam odlične ocene iz "obuke" in iz vedenja. Starešine in druge predpostavljene ubogam po vseh predpisih in do danes še nisem prišel v konflikt z njimi. Kaj še, celo pohvaljen sem bil.

Kraj je dobro razmeščen

Naokoli je dosti gozdov in drugih zelenih predelov. V mesto v glavnem ne hodim in dneve preživljam v kasarni. Kakšno je tam življenje večina že ve. Kako pa preživljam dneve jaz? V glavnem veliko jem, dosti se gibljam, včasih igram na orglice (Preludij 90 - PREBLISKI). Drugače pa so to dnevi spominov, načrtov, dnevi brez posebnosti brez ekstremnih dogodkov, dnevi moje kratke frizure (balin), dnevi še zmeraj nemirne mladosti, dnevi brez skrbi, brez dogodivščin, dnevi, ko dobivam še večji odpor proti materializmu, dnevi osamljenosti sredi množice, pa tudi dnevi romantike, ko gledam sončne zahode in poslušam žgolenje ptic.

Dobro je, da sem predhodno na vlaku do Našice izključil moje prepričanje in vso mojo filozofijo, če ne, bi bil velik problem. Tako pa

sem le vojak, ki ne da, da bi ga razni problemi "iztirili".

Lep pozdrav vsem!

Vili Šajnič

V.P. 7077/10

54500 Našice

Kot naš stalni sodelavec ni mogel "iz svoje kože" Požilja nam pesem in prositi, da jo objavimo.

Njegovi želji smo ustregli in kadar želi, si jo lahko prebere na bralni strani.

Še enkrat hvala!

Urednik

Iz Našic je prišlo še eno pismo, že drugič se nam oglasja vojak, Tone Pretnar. Piše nam kot naš nekdanji lektor in vesten sodelavec:

"Še ko sem pomagal urejati TRŽIŠKEGA TEKSTILCA, smo mislili, kako bi bil prijeten, če bi pri našal kak zanimiv roman v nadaljevanju. Predvidevala sva ga tudi v anketi, ki je bil objavljena v marčevi številki, čeprav nisva izbrala ne žanra in ne dela. Ko sem bil po žalostnih potih pretekli mesec doma in sem se oglasil v tovarni, sem ti predlagal Smojetovo "Kroniko našeg malog mesta", ki je postala zelo priljubljena, ker je bila po nji posketa uspešna zagrebška televizijska nadaljevanka, in bi zategadelj utegnila biti zanimiva tudi za člane našega delovnega kolektiva.

To dvoje - namreč avtorjeva popularnost in moja pripadnost delovnemu kolektivu - me je odvrnilo od prvotne namere, da bi dogajanje iz mediteranskega juga prenesel v alpski sever, ne da bi zgodbo kaj spreminjal ter demlatinski govor zamenjal z gorenjskim. Vendar bi na ta način usmešil tako Dalmatinca kot Gorenjca, prvemu bi jemal duhovitost, drugemu bi jo vsiljeval, zakaj - kot je za večne čase veljavno zapisal dr. Ivan Prijatelj - smo Slovani silno občutljivi za svoje nacionalne posebnosti, zlasti še za jezikovne. Druga, boljša rešitev se mi je po tem spoznanju ponudila v prevodu v naš primorski dialekt: spomnil sem se fantastičnega Ruplovega prevajanja Držičevih del, vendar nikoli ne bi mogel doseči njegovega iskričevega prevajalskega peresa, pa tudi tu - sredi Slavonije sem predaleč od izvora sočne primorske govorice in bi se s takim poizkusom enako osmešil kot s prvim. Odločil sem se torej, da prevedem to štorijo v knjižni jezik, da pa mestoma opustim romanizme, mestoma pa jim zamenjam z germanizmi, ki so pri nas v rabi pri pogospodenem provincialskem sloju, in da karakteristične dvogovore podialektim v smislu govora krakovskega predmestja ali - če smo pošteni - vsega nešega malega mesta.

Upam, da bom imel vsak mesec vsaj toliko časa, da prevedem celo epizodo, lahko manj, lahko več. Tako tiska Smojetov tekst tudi ugleden splitski časnik "SLOBODNA DALMACIJA", ki je za splitsko založbo "MARKO MARULIĆ" letos natisnila tudi knjigo, iz katere prevajam. Oprosti, zate bo bo položaj malo kočljiv, ker ne boš imel vsega materiala hkrati pred sabo, temveč ga boš dobival v kosih, toda, kaj moremo, takšni so časi!

Ob koncu bi rad pozdravil prav vse, posebno pa delavce iz kadrovskega sektorja. "

.....

Tudi tebi hvala za pismo in prispevek. Upam, da bomo lahko že v prihodnji številki začeli objavljati posamezne epizode in da jih bodo naši bralci z veseljem prebirali ter pričakovali novih.

Urednik

Z A H V A L A

Za pomoč in cvetje ob očetovi smrti
sodelavcem iz Kadrovske družbenega
sektorja, dr. Andreju Robiču pa za
zdravniško pomoč se

iskreno zahvaljuje

Tone Pretnar

Z A H V A L A

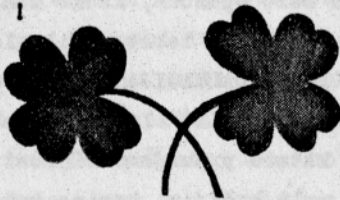
Iskreno se zahvaljujem za obisk in darilo
v času svoje bolezni.

Slavka Beguš

N A Š E M A M I C E

Marija Jerus	dne 6.4. 1971	deklico
Asimka Merdanovič	dne 25.4. 1971	deklico
Rozalija Blažič	dne 27.4. 1971	dečka
Breda Brandule	dne 9.5. 1971	dečka
Jožefa Thaler	dne 15.5. 1971	dečka
Ana Pretnar	dne 16.5. 1971	deklico

Vsem našim poročnicam iz srca čestitamo
in jim želimo veliko zadovoljstva z njihovimi
otročički !

M L A D I Z A K O N C I

Olga Lovenjak, poročena ZUPAN, dne 20.3. 1971
Asimka Merdanovič, poročena ALIŠIČ, 10.4."
Helena Mihelič, poročena AHAČIČ, dne 24.4.1971
Milka Makitanovič, poročena KING, dne 24.4.1971
Marinka Kavšek, poročena ŽIŽMOND, dne 8.5.1971
Vida Krže, poročena SREČNIK, dne 15.5.1971
Marija Papler, poročena PERKO, dne 22.5.1971

Iskreno čestitamo vsem mladoporočencem in
jim želimo veliko razumevanja ter uspehov !

DOBITNIKI NAGRAD ZA KRIŽANKE IN KVIZ

Tokrat sta bili izžrebani dve reševalki
in en reševalec križank:

1. Anica Janc, tehnični sek. - 25,00 din
2. Doroteja Šolar, konfek. - 15,00 din
3. Danilo Roblek, teh.sektor - 10,00 din

Pri kvizu je bilo obratno - žreb je bil
naklonjen eni reševalki in dvema reševalcema:

1. Ančka Mohorko, KDS - 25,00 din
2. Matija Radon, mehan.del. - 15,00 din
3. Janko Jančič, elektro.d. - 10,00 din

REŠITEV KVIZA : Poznate stroje:

1. Brezvrzenski predilnik (BD - 200)
2. Batteur ali otepalnik (Tritzschler)
3. Sukalni stroj
4. Vezilni avtomat (MARCO)
5. Brezvrzenski predilnik (BD - 200)
6. Smodilni stroj

Tokrat smo dobili samo 10 pravih
rešitev kviza.

.....

REŠITEV SKRITE KRIŽANKE

Administracija, pust; DR, noviteta, opereta;
most, ar, nomad, E, IR; Ibsen, etilen,
čudesa; RI, Rioni, LT, ogi; Ažbe, patrola,
pola, I; L. esso, olein, I, ne, R; ikra,
rog, tatič, Irig; T, NN, obrok, ar, OC, MO;
E, at, kradež, Elda, ol; Tarn, Anderson, I,
ali; Andor, E, R, kraljevič.

Tudi rešitev križank je bilo manj - od
25-ih jih je bilo 9 nepravilnih.

**DOPIŠUJTE V
TRŽIŠKI TEKSTILEC**

Kam s Turističnim društvom Trzič v juliju?

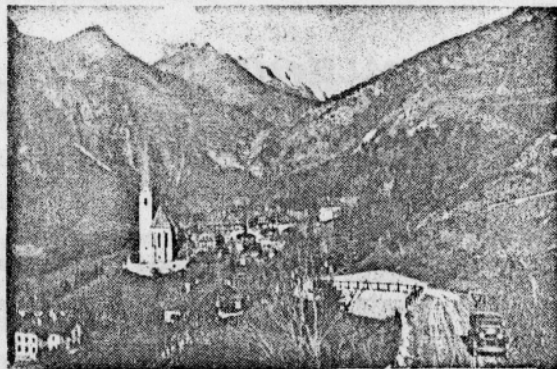
Prvo nedeljo v juliju je v načrtu priljubljen izlet v Furlanijo. Po postanku v Trbižu bodo udeleženci nadaljevali vožnjo po Kanalski dolini in se ustavili najprej na Beli (Resintta), nato pa je v Pušji vasi (Venzove) in Huminu (Gemona), da si ogledajo tamkajšnje znamenitosti. Popoldne je še postanek v Vidmu in Gorici z ogledom goriškega gradu.

Na nedeljo, 11. julija bo za ljubitelje popoldanskih izletov obisk turistične postojanke na Krimu ter Rakitnem.

Franz-Josefs-Höhe, 2362 m

Prosti dan, v četrtek, 22. julija, bo vrjetno več občanov želelo izkoristiti za izlet. Na izbiro bodo imeli dve vožnji. Nekateri bodo izbrali spet izlet v Heiligenblut in na Franz-Josefs-Höhe ob znanem ledeniku pod Grossglocknerjem, tisti pa, ki želijo spoznati kaj novih izletniških točk, bodo šli

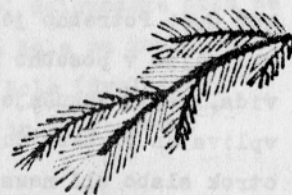

Heiligenblut, 1301m

z nami mimo Osojskega in Milštatskega jezera na alpska prelaza Katscherg in Turracher Höhe, ki jim bosta ostala neizbrisno v spominu.

Vabimo vas, da izbirate in se odločite!

prof. Jože Rakovec

IN ŠE EN PLANINSKI POZIV

Prišel je iz oddaljene Črne na Koroškem ter še malo dalj in nas vabi v Dom na Smrekovcu. V njem piše:

V vaši zaposlitvi, v hrupu prometa, v vedno večjem vrvežu življenja in ob vsakodnevnih skrbeh se počutite utrujeni.

Dovolite nam, da vam predlagamo:

Pridite k nam, v naš planinski svet, med smrekove gozdove, v svež gorski zrak in naš dom.

Pri nas je mir, domačnost, mi se potrudimo, da so naši gostje čimbolj zadovoljni. Naše cene so zmerne, da omogočimo bivanje pri nas prav vsem.

Pričakujemo vaš obisk! Na vašo željo vas bomo o vsem podrobneje seznanili.

S planinskimi pozdravi!

DOM NA SMREKOVCU

Marjeta Kerenc

62393 Črna na Koroškem

Kategorizacija otrok: vse kategorij

V prejšnji številki smo spoznali pojem razvrstitve otrok v kategorije in pravilnik o kategorizaciji.

Omenila sem, da le-ta vsebuje 12 kategorij. Danes si bomo ogledali samo prvih šest, saj je vsaka razvrstitev dokaj pomembna in tudi obsežna.

Otroci z okvarjenim vidom tvorijo dve kategoriji: v prvo spadajo sklepi, v drugo pa slabovidni. Slabovidni so tisti otroci, ki imajo na boljšem očesu s korekcijsko lečo ostrino manjšo kot 0,4. Potrebno je, da se slabovidni otroci vključijo v posebno šolo za otroke z okvarami vida, kajti izkušnje so pokazale, da kvarno vpliva na otrokov duševni razvoj, če slaboviden otrok slabo ali neuspešno dela v šoli: ne bo videl črt v zvezku, s table ne bo mogel prepisovati, ne bo razlikoval barv in barvnih odtenkov, težko bo uporabljal slikovni material itd.

Še bolj pa je potrebno, da obiskujejo posebno šolo slepi otroci, to so tisti, ki imajo ostrino vida s korekcijsko lečo na boljšem očesu manjšo od 0,10. Posebna šola za otroke z okvarami vida je v Zavodu za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani, kjer je predšolski oddelk in popolna osnovna šola. Učni načrt te šole temelji na učnem načrtu rednih osnovnih šol in je prilagojen posebnostim in potrebam otrok, ki so prizadeti na vidu. Učenci, ki uspešno zaključujejo to šolo, morejo nadaljevati šolanje v posebnih poklicnih šolah za učence z okvarjenim vidom, v nekaterih rednih poklicnih šolah in v redni gimnaziji. Posebna poklicna šola je v centru za rehabilitacijo in varstvo slepih v Stari Loki pri Škofji Loki, kjer se slabovidni in slepi učenci usposabljaajo za poklice v učnih delavnicah industrijske smeri in telefonsko daktilografske stroke.

V tretjo in četrto kategorijo spadajo gluhi in naglušni otroci. Gluh je otrok, ki je izgubil sluh več kot za 80 decibelov in je sporazume-

vanje z njim nemogoče. Naglušen pa je otrok, ki je izgubil sluh od 20 do 80 decibelov in je sporazumevanje z njim nezanesljivo ter je razvoj njegovega govora bistveno okvarjen.

Pri hudo naglušnem otroku starši kmalu ugotovijo, da z njegovim sluhom ni vse v redu, težje je z lahno naglušnimi otroki. Starši se hitro navadajo, da jim otrok gleda v usta, da se obrača za znimi, ko se pogovarjajo in navadno ne opozorijo učitelja na to. Ker mora otrok z zmanjšano slušno sposobnostjo bolj intenzivno poslušati kot njegovi sovrstniki, se kmalu utruji: presliši vprašanja, jih napačno razume in zato tudi ne odgovarja pravilno. Včasih takega otroka, ki je duševno poprečno razvit, dajo v posebno šolo za mentalno prizadete otroke. Dober defektolog bo hitro opazil lahno naglušnost in s pomočjo slušne rehabilitacije se bo otrok vrnil v redno šolo.

Čim mlajši je otrok, tem bolj uspešno se bo mogel usposobiti za pouk v redni osnovni šoli. Zdravniki specialisti, to so otologi in avdiopedagogi, priporočajo staršem, naj se medicinska in pedagoška usposobitev začne že v drugem letu starosti, oziroma takoj po ugotovitvi okvare. Slušno prizadete malčke usposabljaajo v foniatrskem oddelku ljubljanske poliklinike. Otroci, ki se v predšolski dobi nismo mogli usposobiti, morajo v posebne šole za slušno prizadete otroke. V Ljubljani je zavod za usposabljanje slušno in govorno prizadetih, ki sprejema slušno in govorno prizadete dečke in deklice od 5. do 17. leta in ima predšolski oddelk, posebno šolo, avdiološki oddelk, kjer učence spoznava šume, glasove itd. in se navaja nanje, logopedski oddelk, kamor so napoteni otroci z govornimi motnjami, poklicno šolo, učne delavnice s tiskarno, litografijo, knjigo-veznico, usnjeno galanterijo in šivalnico.

Zavod za gluho mladino je tudi v Portorožu in ima posebno šolo, avdiološki oddelek in logopedski oddelek, v Mariboru pa je center za korekcijo sluha in govora, nima internata.

Peto kategorijo tvorijo otroci z govornimi in glasovnimi motnjami. Najpogostejše govorne motnje so: slaba ali nepravilna izgovorjava glasu "r", šumnikov in sičnikov (č, ž, š, c, z, s), zamenjava glasov "t" in "d", mamljajoča govorica in podobno. Če so te motnje zelo izrazite, lahko vplivajo na otrokov učni uspeh, ker navadno, če glasov ne izgovarja pravilno, tudi črke za te glasove izpušča ali pa jih narobe piše. Običajno te motnje odpravi logoped z določenimi vajami, pri katerih sodelujejo tudi starši. Najbližji logopedski oddelek je pri posebnih osnovnih šolah v Kranju.

Šesta kategorija zajema telesno invalidne otroke. Sem spadajo otroci z okvarami na nogah in rokah, pa tudi tisti, ki imajo trajne ali kronične okvare. Invalidnost lahko nastane v vsaki življenjski dobi in jo lahko ugotovijo vsi, ki imajo stalen stik z otrokom, zlasti starši. Invalidnim otrokom precej olajšajo invalidnost razni pripomočki, ki jih predpiše ortoped. Manjše okvare na nogah, napr. ploske noge, se dajo popraviti, če starši otroke dovolj zgodaj peljejo k ortopedu.

Za invalidne otroke, ki zaradi oddaljenosti težko hodijo v šolo, ali je sploh ne morejo obiskovati in težje invalide, če je osnovna šola v zavodu za usposabljanje telesno invalidne mladine v Kamniku, kjer se po zaključeni osnovni šoli morejo učenci usposobiti v strokovni šoli in šolskih delavnicah za električarje za šibki tok, za urarje, krojače in vrtnarje.

Prihodnjič si bomo ogledali ostalih šest kategorij, kamor prištevamo duševno zaostale in osebno motene otroke ter otroke s kombiniranimi motnjami.

Z. Pretner

Izobraževanje zaposlenih

Dopisna delavska univerza iz Ljubljane nam je poslala program njihove izobraževalne dejavnosti. Domnevajo in to mislimo tudi mi, da si mnogi delavci žele pridobiti ali izpopolniti izobrazbo. Kogar zanima kaj več, nas si prebere naslednji sestavek!

V DANAŠNJEM ČASU OBSTOJAJO ŠIROKE MOŽNOSTI ŠOLANJA IN STROKOVNEGA IZOBRAŽEVANJA ZA ZAPOSLENE.

Če za delovno mesto, ki ga zasedate ali si ga želite pridobiti, nimate zahtevane izobrazbe, si jo lahko pridobite tudi z dopisnim šolanjem. Na voljo so vam naslednje šole:

tehniška srednja šola - strojne, elektriške, lesne in kemijske stroke, delovodska šola za strojno stroko, poklicna šola za kovinarsko stroko, administrativna šola (dvoletna), osnovna šola (5., 6., 7., in 8. razred), ekonomska srednja šola.

Opravite lahko tečaje: nemškega in italijanskega jezika, tehniškega risanja (osnove tehniškega risanja), tečaj za skladiščnike, za kontrolorje in predelavce v kovinarski stroki, za varnost pri delu, tečaj za letno preverjanje znanja iz varstva pri delu.

KAKO POTEKA DOPISNO ŠOLANJE ?

Učenec ne obiskuje rednega pouka, temveč študira sam ob učnih pripomočkih - učnih knjigah in skriptah, ki mu jih pošilja šola. Snov je v njih obdelana tako, da omogoča učencu samostojno učenje.

Posameznim učnim knjigam oziroma skriptom dodajamo še posebna vodila, ki učenca usmerjajo k smotrnejšemu učenju, približajo predmet in mu pomagajo, da v obširni snovi soume, kaj je bistveno in kaj dodatno, vendar neogibno potrebno za razumevanje predmeta. Vodila vsebujejo tudi ponavljalna vprašanja in teste s pravilnimi rešitvami, da z njihovo pomočjo lahko sam učenec kontrolira, če je snov pravilno dojel.

Učenec izdeluje tudi domače naloge. Le-te pošilja v korekturo določenim profesorjem, ti pa mu popravljene vračajo. Pri popravkih korektorji tudi kažejo učencu pomanjkljivosti v njegovem delu ter ga opozarjajo, kaj mora ponovno predelati, da si pridobi popolnejše znanje. Učenec lahko ob nalogah postavlja korektorju konkretna osebna vprašanja in dobi nanje ustrezna pojasnila.

Za posamezne predmete, kjer je samostojno učenje težje in dolgotrajnejše, dajemo učencem pomoč v obliki zgoščenih predavanj in posvetovalnih seminarjev. Sistem le-teh kakor tudi izbor predmetov za seminarje osreja šola po preverjenih pedagoških načelih. Seminarji oziroma predavanja potekajo v krajših ciklih in ne obremenjujejo učenca več kot dvakrat tedensko.

ŠTUDIJSKI SISTEM

Ko učenec v celoti preštudira snov posameznega predmeta za določeni razred (ali stopnjo), se prijavi k izpitu. Učenci - dopisniki opravljajo izpite pri rednih šolah za posamezne stroke (izpitna središča navajamo podrobno pri posameznih šolah).

Dopisnikom je na voljo več letnih izpitnih rokov. Na začetku šolanja jim predložimo natančen izpitni raspored za celo šolsko leto. To omogoča, da si dopisnik lahko napravi osebni študijski načrt po lastnih zmogljivostih.

Vse šole delajo po učnih načrtih rednih šol. Za tečaje so prirejeni posebni učni načrti, ki upoštevajo potrebe posameznih strok.

Dopisna delavska univerza organizira tudi posebne študijske skupine predvsem v posameznih gospodarskih organizacijah ali na območju delavskih univerz. Tudi v teh skupinah izprašuje praviloma profesorji rednih šol, tako, da so zagotovljena obča merila za zahtevano znanje.

KATERE SO PREDNOSTI DOPSINEGA ŠOLANJA ?

Učenec lahko študira ob svoji redni zaposlitvi. Dopisno šolanje ga ne obremenjuje z rednim obiskovanjem pouka, kot je to potrebno v večer-

nih šolah, temveč mu omogoča, da učenje prilagodi svojim osebnim razmeram. Z dosledno organizacijo za študij namenjenega časa lahko posameznik porabi za učenje dnevno manj ur, kot bi ga zahteval urnik rednega pouka v večerni šoli. Zlasti je to važno za žene z družinami, ki jim je težko žrtvovati za družinsko življenje dragocene večerne ure.

Dopisna metoda tudi omogoča, da se šolajo kandidati, ki živijo v bolj oddaljenih krajih in jim večerne šole niso dostopne. Tak način šolanja ustreza tudi delavcem na terenskem delu v tujini, saj jih po pošti poslano učno gradivo doseže koderkoli, izpite pa jim omogočimo tudi posamezno v izrednih rokih. Ugodnosti pri učenju imajo tudi delavci, ki delajo v izmenah in jim delovni sistem ne omogoča, da bi redno sledili šolskemu urniku v večernih šolah.

Šolanje ni strogo vezano na šolsko leto. Učenec se lahko vpiše kadarkoli in lahko tudi prestopa v višji razred ne glede na začetek šolskega leta. Tako lahko hitreje napreduje.

Dokazano je, da se ljudje s pretežno samostojnim študijem v dopisnem šolanju zelo usposobijo za umsko delo in da znajo samostojneje reševati delovne naloge.

Dopisna delavska univerza namerava odpreti še naslednje šole:

- srednjo šolo za organizacijo dela (za predelavce in kontrolorje, organizatorje dela in druge),
- interne kvalifikacije - ozek profil
- šolo za tajnice (za kandidatke, ki imajo uspešno opravljeno srednjo šolo),
- dopisno gimnazijo
- strojepisni tečaj (z gramofon.ploščami),
- tečaj za funkcionalno usposabljanje delavcev v blagovnem prometu,
- tečaj za poslovno korespondenco.

Šola vabi vse, ki si želijo pridobiti znanje na tak način, da se vključijo v krog njihovih učencev - dopisnikov!

In še naslov: DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA, LJUBLJANA, Parmova 39., tel. 312-141.

POEZIJA

ANATEMA

Kavarna je ozek prostor.
 Za mizo sedijo gospodje.
 In berejo zadnje novice.
 Za njimi - znamenje resnice -
 pal sončni žarek je skozi okno,
 na pol razpadel gladek pod je.
 Tedaj se zdramil v moji duši
 peklenskih sil teman gospod je,
 ki nekdanj se je v majski suši
 priplazil vanjo
 kot v brezdanjo
 Minotavrovo lobanjo.
 In v nji zaspal,
 da sem dejal,
 takole sam pri sebi,
 da umrl je,
 o da nikoli ne bi !
 Predrami vedno se, ko gosti dim
 se skozi ozek prostor plazil
 in zdolgočaseni obrazi
 se sklanjajo nad dnevni tisk,
 ko zunaj je čutiti vzgibe
 narave, ki ne mara mej,
 in sonce - večni čarodej - zaplava čez
 sosednje hribe.

prof. T.P.

BORIS PASTERNAK

ŽELEL SEM SLAJŠEGA ŽIVLJENJA?

Ne, prav nič, želel sem le
 iz puščave hrepenenja
 si iztrgati srce.
 Toda kje naj moč ugrabim,
 če je v vsem življenju ni,
 da bi z njo vse to ustvaril,
 kar mi v sanjah noč rodi.
 Prav nikogar ne bo v sobi:
 somrak le in sivi dan
 bo prozorno mrl za okni
 brez večernih zagrinjal.
 Kakor sneg, ki pada, čuti
 sonce in nebo in mir,
 milost človek vsak zasluži:
 čaka, veruje, živi.

Vesna Perun: SONET O HRIBU IN SLU

Hrib in sel želita z menoj pozno v noč šepetati.
 Z menoj zunaj pesmi. Le kje naj ju sprejemam,
 ko sama živim v besedi, v dnu pesmi. Od tod svet
 se zdi neznansko povečan: kot kosa, kot srp
 rumenkasto zlati v zgarani, kmetiški roki
 ravnodušnega juga,
 ki spokojniško sklonil hrbet je pod težo verig.

Kako pod oblaki, prividi nebeškega pluga,
 naj najdem cvetočo livado in ptico, ki na senik
 v dišečo slamo je sedla nad glavami severnih
 lovcev, da se presenečeni vprašajo, kaj se tako
 nenadno in milo jim mudi za nočni hip samo kot
 črne trobente glas.

V njihovih zenicah skrinje zarjavelih novcev
 in brušenih kamnov ugašajo. In nemo se čudi
 lepoti ptičjega grla ves ta nečloveški čas.

Prevedel: prof. T. Pretnar

BILE SO CESTE

- ... in bila je modra cesta
 in bila je rdeča cesta
 dolga modra cesta
 dolga rdeča cesta ...
- ... in bilo je križišče ...
- ... in bila je modra cesta
 in bila je črna cesta
 kratka modra cesta
 dolga črna cesta ...
- ... in bilo je križišče ...
- ... in bila je modra cesta
 in bila je bela cesta
 daljša modra cesta
 daljša bela cesta
- ... in bilo je križišče

In v križišču vseh cest
 bil je vihar.
 In v križišču vseh cest
 bil je vrtnar.

In v križišču vseh cest
 bil je otok,
 in v križišču vseh cest
 bil je potok.

In v križišču vseh cest
 je vstajenje,
 in v križišču vseh cest
 je porajenje ...

V. Šajnič

Športniki Tekstilindusa in B.P.T. so pomerili svoje moči

V petek popoldne, 11. maja je bil v Tržiču tradicionalni dvoboj športnikov našega podjetja in Tekstilindusa iz Kranja v štirih panogah: nogometu, streljanju, kegljanju in šahu.

Pokal je prišel po petletni osvojitvi v trajno last BPT.

Ta dvoboj poteka že več let in to enkrat v Kranju, drugič v Tržiču. Letošnje tekmovanje je bilo že osmo. Pokal za ta dvoboj je razpisala sindikalna podružnica Tekstilindusa. Takrat so imeli naši športniki več sreče in pokal smo osvojili že petič, Tekstilindus ga je osvojil le trikrat.

Po dogovoru bo morala drugo leto razpisati nov pokal naša sindikalna podružnica.

In sedaj še nekaj besed o samem poteku tekmovanja: Po hudem boju na nogometnem igrišču smo tekmo dobili s 4 : 3. V začetku in sredini tekme je kazalo, da bo naša ekipa izgubila, toda na koncu je imela več moči ter je zaslužno zmagala. Ekipo so sestavljali: Žonta, Jagodic, Tišler, Hladnik, Valjavec, Čadež, Niko Zupan, Ivanovski, Mežek, Zupan, Šerbec, Laibacher, Aljančič.

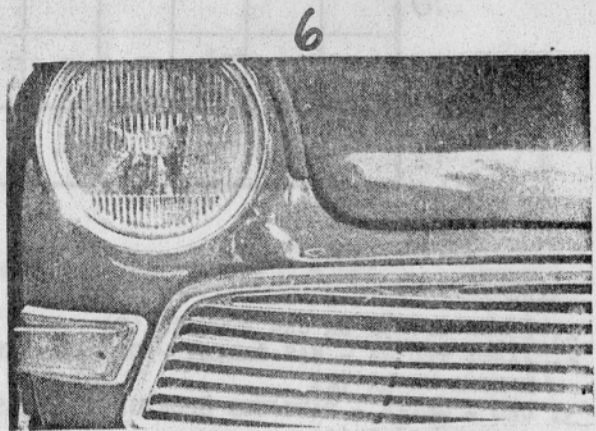
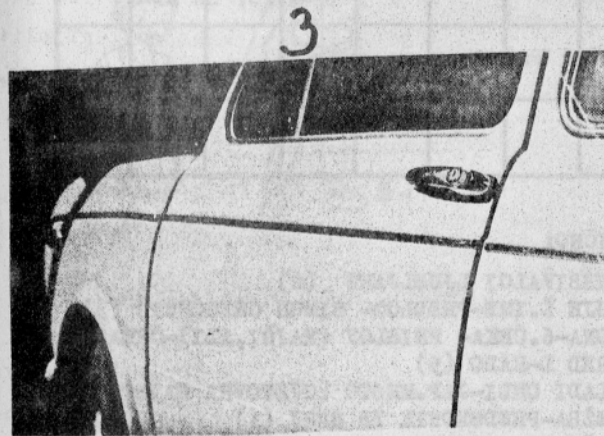
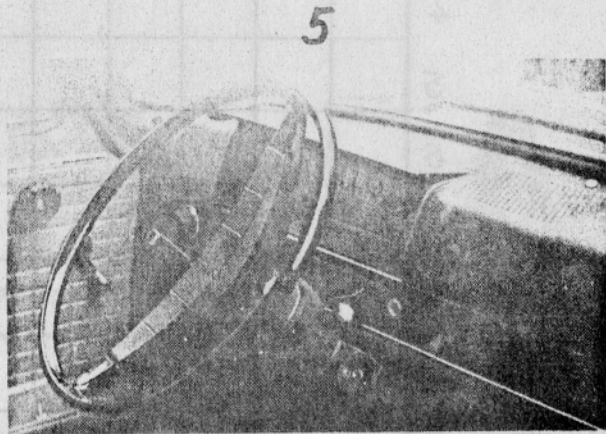
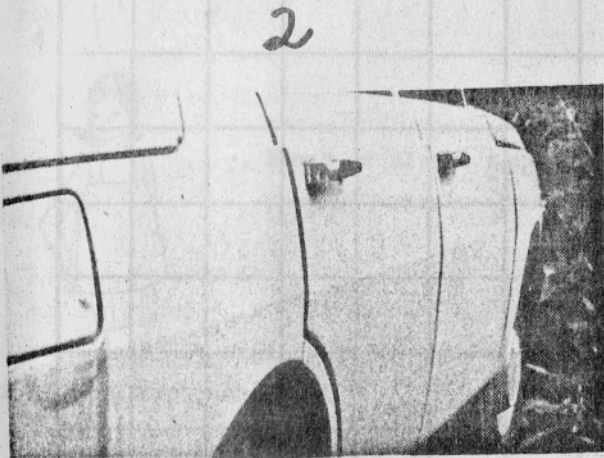
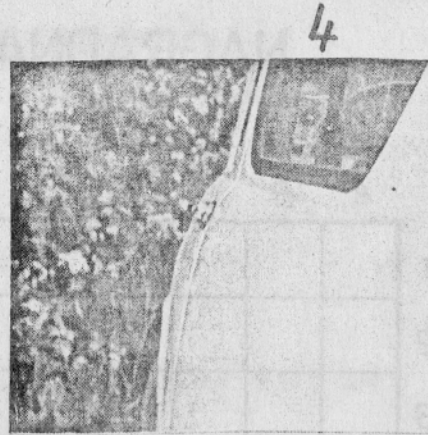
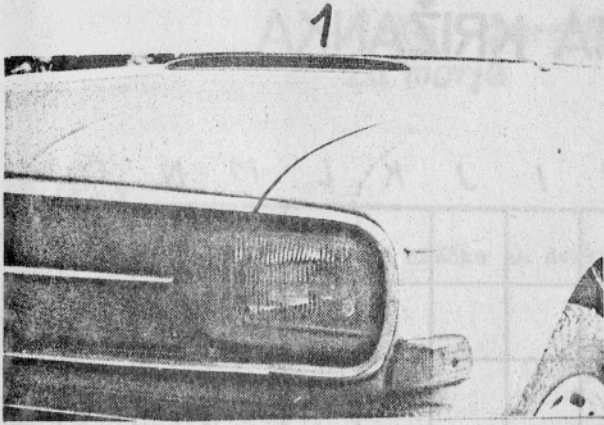
Streljanje je bilo v strelski dvorani na Ravnah. V ekipi je bilo pet tekmovalcev. Zmagala je ekipa BPT z rezultatom 749 krogov proti ekipi Tekstilindusa, ki je osvojila 739 krogov. Našo tovarno so zastopali sledeči strelci: Jelko Rustja, Valjavec, Rustaja, Logar in Štamcar.

Kegljači so se pomerili na enosteznem kegljišču v Tržiču. Tekmovali so v borbenih partijah po 10 tekmovalcev. Tudi tu je zmagala ekipa BPT. Podrla je 386 kegljev, nasprotniki pa 381. Kakor v nogometu, je enako slabo kazalo v tej panogi - seveda le v začetku, na koncu se je vse srečno končalo. Za našo ekipo so kegljali: Špendal, Košir, Lang, Lavsegar, Šlibar, Brzin,

Zaletel, Štefe, Perko, Ferlič, Mali in Nunar.

Šahisti so "napeli možgane" v učilnici centra za izobrazbo v BPT. Izgleda, da je bila kranjska "napetost" stoprocentno večja, saj so tekmovalci iz Tekstilindusa dobili z rezultatom 5 : 0. V šahu nimamo nikoli sreče in smo vedno izgubili. Vidi se, da so Kranjčani v šahu precej boljši. Za BPT so igrali: Papov, Bogataj, Bečan, Šolar in Meglič. Tako se je ta dvoboj končal z rezultatom 3 : 1 za BPT. Toda niso pomembni le zmage in porazi, saj nas taka srečanja tudi zblizujejo in na njih se res tovariško in prijetno pogovorimo.

Danilo Roblek

K
V
I
Z

Slike predstavljajo različne avtomobile z našega parkirišča. Ugotovite, katere in wpišite pravilne rešitve v spodnjo razpredelnico.

Izpolnjene liste oddajte do 12. junija v nabiralnik Tržiškega tekstilca.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

Kviz sestavil: Janez Furlan
Foto: Roman Planinc

NAGRADNA SKRITA KRIŽANKA

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															

B. R.

VODORAVNO:

1. ŽELJA MNOGIH ZA ČAS DOPUSTA (0)
2. JANEZ TRDINA - NAŠ ŠAHIST - OPERA, KAREL MARIJA VEBER (2)
3. UHO - METER - RADIJSKI ŠPORTNI KOMENTATOR - LASTNO ROČNO (3)
4. BERILIJ - OSLOV GLAS - PREDLOG - NAŠ TEDNIK IN NAŠ LIST - NEMŠKA NACION. REPUBLIKA (4)
5. ENAKA SOGLASNIKA - 4 ČRKA - KAVBOJSKI PRAZNIK, TEKMOVANJE - SPEV, NAPEV ORIG. (3)
6. JOD-ČAS BREZ VOJNE - NARODNA REPUBLIKA-JUD. Ž. IME (3)
7. Ž. IME - VEZNIK - ŠPANIJA - STROKA-METER - (4)
8. NI-PRAV-PADAVINA-ŠVICARSKA REKA (2)
9. 4. ČRKA-SIVČEK, SIVEC-MEDMET-POVRŠINSKA MERA (5)
10. AVSTRIJA-PLAZILEC-SLOV. FILM V DVEH DELIH-ITALIJA (4)
11. NOVI SAD-AM.M. IME-KROM-ČAS PRED NOČJO (4)
12. OTROČARIJA, IGRAČKANJE-RIBJE JAJČECE(1)

NAVPIČNO:

- A. PREBIVALCI LJUBLJANE (0)
- B. TUJE Ž. IME-PREDLOG- SIMON GREGORČIČ (3)
- G. TONA-6. ČRKA- PRISLOV (RAJŠI, ALI)-ČRKA PRED I-RADO (5)
- D. MLADI ORLI-JAP. MESTO (SVETOVNA RAZSTAVA)(1)
- E. VEŽBA-PRESEDNIK IS SFRJ (1)
- F. ZAČETEK ABECED-PRIMER-DRŽ. V ZDA (3)
- G. KOSEM VATE (MEDIC.)-PRVA ČRKA "KAČE"-RIKO (4)
- H. IRIDIJ-ČLANI ODREDA (1)
- I. PRVA ČRKA "VLAKA"-VLAK-PISKA, ČRKA-ŠPANIJA-6. ČRKA - TRI ČRKE OD "TERJA" (5)
- J. SLOV. OBALNO MESTO-ŽVEPLO-AMPER (2)
- K. OBLJUBA - EDVARD BENEŠ -UDRUŽENJE NARODOV(4)
- L. IZREK-PEDESETLETNIKI (1)
- M. ERBIJ-ČEVLJARSKA NIT-RDEČI KRIŽ(3)
- N. TEL. KOMENTATOR IN UREDNIK ZANIMIVIH ODDAJ (SANDI)-EGIPČANSKO BOŠ. SONCA-POVRŠ. MERA(2)
- O. POVOJNA POMOČ IZ AMERIKE (0)

Sestavil: Slavko Fajntar

Nekaj garderobe našim najmlajšim za morje

1. Bluza in hlačke za deklico od 5 - 6 let

2. Bluza in hlačke za otroka od 4 - 5 let

3. Bluza in hlačke za deklico od 9 - 10 let

4. Bluza in hlačke za deklico od 10-11 let

5. Bluza in hlačke za otroka od 3 - 4 let

6. Bluza in hlačke za deklico od 7 - 8 let

7. Bluza in krilo za deklico od 8 - 9 let

8. Komplet za dečka od 9 - 10 let

			Stran
<u>UVODNIK:</u>	R.Ahačič	Družbeni dogovor	172, 173, 174
<u>V PODJETJU:</u>		Sklenili so	175,
		Izplačilo regresa	176
		Proizvodnja	177, 178, 179
	Ivan Valjavec	Alarmiranje požara	180
		Kadrovske vesti	181
	dipl.ing.Halužan	Inventivna dejavnost	182
	J.Furlan	Podelitev priznanj	183
	J.Furlan	Naša mladina	184,185
		Preberite, prosimo	186
<u>DIALOG:</u>	S.Saje	Resolucije II.kongresa samoupravljalcev	187,188
<u>ENO VPRAŠANJE ŠEST ODGOVOROV:</u>			
	S.Saje	Komu smo podelili priznanja?	189,190,191
<u>IZ UREDNIŠTVA:</u>		Vojaki nam pišejo	192,193,
		Zahvale, rojstva,poroke	194
		Nagrade, rešitve križank ter kviza	194
	prof.J. Rakovec	Izleti Turističnega društva	195
<u>ČLOVEK IN DELO:</u>	Z.Pretnar	Vrste kategorij	196,197
		Izobraževanje zaposlenih	198
<u>BRALNA STRAN:</u>	prof.T.P.	Anatema	199
		Boris Pasternak:Želel sem slajšega življenja ?	
		Vesna Parun:Sonet o hribu in slu	
		V.Šajnič: Bile so ceste	
<u>ŠPORT:</u>	D.Roblek	Tekmovanje Tekstilindus - BPT	200
<u>KVIZ:</u>	J.Furlan	Poznate avtomobile	201
<u>KRIŽANKA:</u>	S. Pajntar	Skrita križanka	202
<u>ZA ŽENO IN DOM:</u>			
	Ĺ.Jaklič	Otroška garderoba za morje	203

**GLASILO
DELOVNEGA KOLEKTIVA
BOMBAŽNE PREDILNICE
IN TKALNICE TRŽIČ**

**Tržiški
tekstilec**